

Nepriklausoma

Lietuvos
Nacionalinė
M.Mažvydo
Biblioteka

This paper was mailed
Wednesday, June 15, 1994.

Lietuva

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 12 (54-ji metai) • 1994 m. BIRŽELIO - JUNE 15 d.

• DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS •

7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA B.N.

JEAN CHRÉTIEN'AS EUROPOJE

Kanados min.pirmininkas J.Chretien'as, dalyvavęs įspūdingame D-DAY 50-mečio sukaktuvių minėjime Prancūzijoje ir Anglijoje, savo kelionę Europoje baigs susitikimu su Kanados Taikos Korpuso kariais, kurie atlieka savo pareigas dar nenurimusioje Bosnijoje.

"...Jų pasiryžimas panašus į tų garbingų kareivių, kurie prieš 50 metų buvo išsikėlę į Normandijos pakrantes", - pasakė J.Chretien'as.

Jeigu sąlygos nepasikeis, jis numato pabūvoti Kanadiečių Taikos Bazėje Visoko vietovėje, ir, gal būt, stabtelės Sarajev'e.

D-DAY proga, susitikimuose pakartotinai buvo iškilęs neišspręstų problemų klausimas. Kanados min.pasakė JAV prez. Bill Clinton'ui, kad JAV nepakankamai įsijungusi į taikos palaikymą Bosnijoje, ir šį klausimą numatė iškelti G-7 suėjimo liepos mėn. Neapolyje, Italijoje.

JAV PREZIDENTAS D-DAY MINĖJIME EUROPOJ

Prez.Bill Clinton'as, pirmasis JAV prezidentas, kalbėjo Prancūzijos Parlamente š.m.liepos mėn.7 d. po to, kai ten 1919 m. prez.W.Wilson'as ragino steigti Tautų Lygą.

Prez.Clinton'as savo žodyje pasakė, kad Alijantai sustabdė Europoje diktatoriaus siautėjimą (t.y., Hitlerio), privalo vėl vieningai laikytis, kad sustabdytų "aršaus nacionalizmo ligos" plitimą Bosnijoje ir kitur. Nes, anot jo, "vėl kyla karingasis nacionalizmas, iškreipdamas sveiką savigarbą tautų, genčių, religinių ir etninių grupių ir veda į liguistą supriešinimą, naikinantį valstybes, o gyventojai tampa apsesti smurto ir demagogijos". Jis specialiai paminėjo Bosniją, kur vyksta tyčiniai, masiniai žudymai, paminėjo "skustagalvių" vykdamus padrikus smurto veiksmus įvairiose valstybėse prieš kitataučius ar kitarusius.

Savo kalboje, vis bandydamas pateisinti pavėlavusią JAV laikyseną Bosnijos atveju, priminė apie JT pasiūlyto 4 mėnesių paliaubų Bosnijoje plano vykdymą.

Musulmonai, tačiau, bijosi, kad tokios prailgintos paliaubos tikrai galėtų

suteikti daugiau progos Serbams sujungti savo pajėgas ir įtvirtinti valdymą 72% Bosnijos teritorijoje, kurią jie dabar kontroliuoja. Ženevoje po susitikimo Bosnijos musulmonų, kroatų sąjungininkams ir serbų atstovų, JT vyr. atstovas Balkanams Y.Akaši mano, kad greito susitarimo nebūsią, nebent įvyktų stebuklas.

Prez.Clinton'as pabrėžė, kad Ženevoje diplomatai baigia planuoti naują žemėlapij, kuris galėtų duoti pagrindą pilnam ir galutiniam smurto sustabdymui šiame nelaimingame krašte. Jis pasitikįs, jog kantrybė ir nekaltaliojant sprendimų, būtų galima sulaukti atitinkamų rezultatų.

Vėliau, TV programoje prez.Clinton'as pokalbyje su prez. Mitterrand'u pasakė, kad jis pasiryžęs nusiųsti daugiau JAV karių

į Bosniją, bet tikrai Taikos Susitarimų palaikymui. "...Mes įsitikinę, kad JAV neprivalo bandyti išspręsti Bosnijos konfliktus, palai kant vieną ar kitą pusę. Aš manau, kad jei mes dabar įsiveltume į JT paskirtis, mes tikrai sukeltume daugiau kontroversijų ir padidintume galimybę įtraukti į konfliktą tarptautines jėgas".

Tad - kokia išeitis, jei dabartinis Taikos siūlymas nebus priimtas? Jau pavėluotai reaguojant-nereaguojant, - kol viena grupė baigs įvykdyti genocidą kitos grupės?

Baisumai, vykstantys Rwandoje, buvo užtemdę Europoje- Bosnijoje- vykstančio smurto pasekmes, dabar D-DAY proga buvo prie jų sugrįžta vienokiu ar kitokiu būdu. Bent Europoje buvo tikėtasi išpro-

tėjimas pasibaigs ir įvyks įprotėjimas...

SIŪLOMA SĄLYGINĖ AMNESTIJA P.AFRIKOJE

Prez. Nelson Mandela ir jo vyriausybė pranešė, kad planuoja skelbti amnestiją už politinius nusikaltimus, jeigu bus pilnai prie jų prisipažįstama.

Tokios amnestijos tikslas, žadėtas prezidentinių rinkimų metu, yra paskatas rasiniam susitaikymui ir, švariai užbaigus apartidinę erą, kuri, kaip išsireiškė prezidentas, "Žmogaus Teisių kultūrą".

Tokią amnestiją gauti galėtų nužudžiusieji Chris Hani, ANKongreso ir komunistų partijos lyderį, taip pat Amerikos studentę Amy Biehl. Tokia amnestija tikriausiai nebūtų taikoma

baltiesiems ekstremistams, apkaltintiems bombos išsprogdimu, priešinantis lygiarasiams rinkimams š.m.balandžio mėn. Per tai žuvo 21 žmogus.

Teisingumo min. Dullah Omar'as patvirtino, kad prez.Mandela turės teisę ir galią spręsti amnestijos suteikimą atskiriems asmenims, įskaitant ir baltiesiems ekstremistams.

Mandela pakartotinai skelbė, kad tokia amnestija skatintų rasiniai susiskaldžiusį kraštą vieningai dirbti, tačiau reikalavo prisipažinimo prie tokių politinių nusikaltimų. "Užgydant praeities žaizdas - tiesos atidengimas IR prie jos prisipažinimas yra būtinas", - pareiškė min.p-kas Omar'as.

Toks psichologinis apsiuvalymas gal ne visiems bus prie širdies. Iš kitos pusės- nepasitikėjimo ir

MIRĖ DIPLOMATAS STASYS LOZORAITIS

Lietuvos generalinis konsulas Kanadai Haris Lapas pranešė telefonu, kad birželio mėn. 13 d., 13 val.30 min., pakirstas sunkios ligos, Washington'o ligoninėje mirė Stasys Lozoraitis, 69 m.amžiaus.

Teisininkas, diplomatas, Stasys Lozoraitis ilgą laiką dirbo ambasadoriumi Washington'e, buvęs kandidatu į Lietuvos Respublikos prezidentus, gerai pažįstamas ir gerbiamas Europos ir JAV diplomatinuose sluogsnuose, 13 metų buvo dirbęs Lietuvos atstovo pareigose prie Šv. Sosto Vatikane. Jį matėme ir girdėjome TV ekranuose, kai Lietuva kovojo už Nepriklausomybę, išsivaduo jant nuo Sov.Sąjungos.

baimė pūliai - stabdo gimimą ir tai labai gerai, atrodo, suprato Mandela, išbuvęs porą dešimtmečių kalėjime už reikalavimą lygių teisių savo krašto juodiesiems gyventojams. Jis buvo remiamas komunistų grupuotės reikalavimų kovoje, nes kitokios paramos iš niekur tuomet nebuvo galima tikėtis.

Idomu, kad de Klerk realistišnis ir protingas situacijų įvertinimas, Mandelos inteligencija ir geri norai sujungė abu priešingus polius ir teikia pagrįstų vilčių krašto atečiai. Bet tam reikės dar nuolatinių pastangų ne tik iš vadovybės, bet ir iš visų gyventojų.

LAIMEJO BYLĄ MASKVOS TEISME

Chemikas Vil Mirzajanov'as, paskelbęs viešai ir užsieniui, kad Rusijoje tebevykdomi cheminių ginklų galimybių tyrimai, išrastos naujos, nervus žalojančios dujos, buvo patrauktas teisman už valstybinių paslapčių paskleidimą viešumon. Tie išradimai padaryti po to, kai buv.Sovietų valdžia ir po to, Rusiją buvo sutikusios sustabdyti tokios rūšies išradimų vystymą.

Chemikui Mirzajanov'ui grėsė bausmė kalėjimu, tačiau apkaltintasai bylą laimėjo. Procedūra vyko už uždarytų durų, liudininkai parodė, kad jo pareiškima buvo įrašuose iškreipti. Maskvos teismas priteisė apkaltintojui išmokėti 30 mil. rublių (apie \$15,750) kompensacijos. Du trečdaliu tos sumos turės sumokėti Prokuratūros Įstaiga, o likusią dalį Aukščiausio Slaptumo Laboratorija, kurioje Mirzajanov'as savo laiką buvo dirbęs ir kuri jam iškėlė minimą bylą.

Mirzajanov'o advokatas A. Asnis pareiškė Interfax Žinių Agentūrai, kad pirmą kartą Rusijoje teisėtai ir normaliai pilietis galėjo /nukelta į 2 psl...../

Birželio 14-toji - Gedulo ir Vilties diena Panevėžyje 1989 m.

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Minint Birželio 14-tąją Gedulo ir vilties dieną

Dabar apleisti barakai Vostochny lageryje, tolimame Sibire, kur Sovietai buvo išsiuntę tūkstančių tūkstančius mirčiai...

/.....atkelta iš 1 psl./

ĮVYKIŲ.....

gintis nuo apkaltinimų ir kad nuosprendis apsaugojo individą nuo savavališko valstybės elgesio.

Chemikas Mirzajanov'as, 59 m. amžiaus mokslininkas, po visa to, pasiryžęs panaudoti kompensacijos lėšas įsteigiant naują laboratoriją, kurioje būtų tiriamos aplinkos problemos, susidariusios dėl cheminių atliekų sandėliavimo. Pradėtu, kaip jis sakosi, nuo tonų nuodingų atliekų, kurias išmetė į Baltijos jūrą Hitlerio laikotarpio vokiečiai ir Sovietai.

Baltijos jūros tarša jau sukėlusį rūpestį Baltijos kraštų mokslininkams, kiek teko skaityti spaudoje, suburia Vakarų mokslininkus tai taršai nagrinėti.

Kaip Rusijos chemikas mano į tai įsijungti, dar nėra aišku, nes čia ne tik tyrinėjimo reikalas, bet ir planavimo, kaip ją sumenkinti, o svarbiausia ir viso to proceso finansavimas. Mat- Baltijos kraštai jau seniai nebe "artimasis užsienis", kaip kai kas to norėtų...

ATEITĮ NULEMS QUEBEC' O RINKIMAI

Quebec'o provincijos min. p-kas Daniel Johnson'as birželio mėn. 7 d., spaudos konferencijoje pareiškė, kad šių metų provinciniai rinkimai, o ne PQ žadamas referendumas apspręs Quebec'o ateitį Kanados federacijoje, nes, jeigu PQ laimėtų, tai tuomet ji galėtų pradėti atsiskyrimo eigą.

"Jie (PQ) bando "užkalbėti dantį" ir įtikinti mus, kad rinkimai (numatomi š.m.lapkričio mėn.28 d.) nėra nuo nors ypatingi, o už metų jų žadamas referendumas-padarys didelį skirtumą. Tai - ne tiesa. Quebec'o ateitį nuspręs rinkimai", - kalbėjo premjeras D.Johnson'as.

Liberalų partijos apskaičiavimo įstaiga "Createc" nurodo, jog tikėtai 22% kvebekiečių supranta, kad PQ laimėjimas rinkimuose pradės procesą, vedantį į suverenumą.

Apie 70-čiai procentų apklausiųjų rinkimai reiškia, kad bus sprendžiamas darbų parūpinimo klausimas,

PRIEŠ NARKOTIKŲ VARTOJIMĄ MOKYKLOSE

Quebec'o provincijoje stiprinama kampanija, stengiantis pašalinti narkotikų vartojimą vidurinėse mokyklose. Tos programos dėka 1993-94 m. "Sūretė du Quebec" pranešimu, buvo apkaltinti 784 asmenys narkotikų pardavinėjimu, apie 1.288 buvo įsivėlę į narkotikų platinimą, 20% jų buvo įtraukę jaunimą dirbti jiems moksleivių tarpe.

Nerimą kelia tai, kad 2 psl.

skleidžiami moksleivių tarpe ne tiktai marijuana, bet ir labai pavojingi narkotikai - kokainas, hašišas, LSD ir "Angel Dust" - PCP.

Per šiuos mokslo metus policijos pareigūnai suorganizavo 544 konferencijas narkotikų ir alkoholio panaudojimo klausimais, kuriose dalyvavo daugiausiai tėvai ir mokytojai - 26,437 asmenys.

Didelė ir neatidėliotina atsakomybė tenka vyriausybei, o taip pat tėvams ir auklėtojams, besirūpinant jaunąja karta, kurion jau įsiskverbė tamsaus ir gobšaus gaivalo skleidžiami nuodai. Jeigu prekių reklamoms išleidžiamos milijoniškos sumos, tad bent dalelė tokių lėšų arba ir atsakingos medijos programos privalo būti skiriamos kovai su narkotikų skleidimu. Rezultatai, sprendžiant iš policijos pranešimų - yra pozityvūs. Norėtųsi, kad stipriau būtų skleidžiama informacija apie narkotikų žalą ne tik vidurinėse mokyklose, bet ir nuolat tęsiama aukštesniosiose mokyklose.

Kol kas džiaugiamės, kad lietuvių jaunimo tarpe tokios narkomanijos nėra. Mūsų jaunimui yra siūlomi kitokie idealai, kitoks laisvalaikio supratimas. "Pilypas iš kanapių" - nėra pranašumo simbolis, ar koks nors "heroiškumo prieš neteislingą visuomenę" pavyzdys...

• Kanados sportininkė, dvigubo Olimpino medalio laimėtoja, biatlonininkė Myriam Bedard, visus žaėvėlo Norvegijos Žiemos Olimpiadoje praeitą žiemą.

Ji, sužinojusi, kad Kanados federalinė vyriausybė svarsto galimybę neberemti sportininkų, mažinant biudžeto išlaidas, pareiškė, kad tokiu atveju nustotų kai kurie pasižymėję sportininkai paramos. Jų tarpe ir Myriam Bedard. Ji, kaip ir daugelis kitų, yra įsitikinusi, jog sportininkai, kurie atstovauja savo kraštui varžybose, turėtų būti valstybės remiami.

M.Bedard gauna iš federalinės vyriausybės \$650, - kas mėnesį. Ši parama įgalina ją užsimokėti treneriui, už didelę dalį jos aprangos ir už kai kurias kelines.

Valstybės reprezentacija turėtų būti ne tiktai atmetstina, bet ir puoselėjama, žinant, kaip populiaros, visame pasaulyje sekamos, yra aukšto lygio, ypatingai pasaulinės sportinės varžybos. Geri sportininkai dažnai yra ir geras pavyzdys jaunajai kartai, sukelia pasididžiavimą ir gerą jausmą savo krašto gyventojuose. Sportininkų geras pasirodymas taip pat padeda išplėsti bendravimo ryšius įvairiose srityse su kitais kraštais. Atrodo, kad vyriausybė į tai atsižvelgs.

ESAM

Sako mums, kad jau esam seni,
Kad nedailūs, sulinkę, prazilę...
Bet pasauk mus, Tėvyne, mes būsim pirmi,
Tavo laisvę apgint pasiryžę.

Mus užgrūdimo Sibiro vėjai piktai,
Nepabūgom vargų nei grasinimų priešo.
Tik pasauk mus, Tėvyne, ir eisim visi -
Mūsų širdys dar kupinos ryžto.

Na tai kas, kad ir žingsniai silpni? -
Mūsų dienos priklauso, Tėvyne, tik Tau.
Jei sugrįžom gyvi, jeigu esam laisvi,
Leisk dar dirbt ir gyvent mums, Dangau!

Elėraštis parašytas KGB kameroje, 1994.02.27 d.
(Iš TREMTINYS, nr. 6, 1994 m., kovas)

(Gegužės 29 d. Lekėčių miške pašventinti kryžiai desantininkams Julijonui Butėnui ir Benediktui Trumpiui jų žuvimo vietose.

(Dešinėje - J.Švabaitės elėraštis buvo atspausdintas TREMTINYS, 11 nr.)

1948 M. TREMIMAMS ATMINTI

Hunų karalius Atila sugriovė ir apiplėšė Romą. Žąsys ši kartą negelbėjo, nes hunų buvo per daug. Kai kurias vertybes užpuolikai parsigabeno namo, tačiau neteko girdėti, kad jie vežtųsi romėnus.

Rusai, nežinia nuo ko išlaisvinę Lietuvą, ėmėsi vežti pas save jos žmones.

Beje, rusiškai "išlaisvinti" turi šiek tiek kitoki atspalvį negu lietuviškai. Pavyzdžiui, "išlaisvinti kambarį" reiškia jį patušinti. Rusai nuo seno domėjosi žmonėmis prie jūrų ir kelis šimtmečius į jas gaivališkai veržėsi. Taigi, aišku, apie koki išlaisvinimą čia kalbama.

Arijai - žemdirbiai, arėjai, artojai. Sanskrito kalba ari-jas - kilmingas: mat žemę dirbti nuo seno laikyta kilnesniu užsiėmimu, negu beribėse stepėse gyvulius ganyti. Arijas - sėslus, prisirišęs prie žemės ir darbo. Tik taip jis gali išivaizduoti savo egzistenciją. Klajokliui - piemeniui dirbti reikia mažiau, o ir darbą jis suprantą kitaip.

Rusiškai darbas - RABota, vokiškai - dje ARBeit. Nesunku pastebėti, kad visų trijų kalbų šio žodžio trys garsai (ARB) kartojasi. Šios trys kalbos yra bendros indoeuropietiškos kilmės, ir jų žodžius galima lyginti.

Rusiškame žodyje šie pasikartojantys garsai išdėstyti kita tvarka - RAB ir, matyt, neatsitiktinai, nes rusiškai rab- vergas. Žodžio "rabota" sinonimas "trud", o "trud" - sunkumas. Viskas kas sunku - nemalonu!

Visai kiti reikalai lietuvių kalboje. Visiems žinomas pasakymas "arba- arba". Arba dirbt, arba negyvent. Lietuviškas valstietiškas mentalitetas neleidžia išivaizduoti gyvenimo be darbo. Daugelis tremtinių tiesiogine žodžio prasme plėstė atplėšti nuo žagrės.

Sunku išivaizduoti, ką jautė žmonės, jau pirmąją dieną perskaitę Igarkoje toki skelbimą: "Specialiai perkeltiesiems (taip buvo vadinami tremtiniai) griėžtai draudžiama tęsti parazitinių gyvenimo būdą. Per savaitę visi privalo pasirinkti darbą ir pradėti dirbti".

To pasirinkimo tokio tebuta: moterims - krauti lentas, vyrams - ridenti rastus.

Vokiečiai, versdami šluoti dantų šepetukais šaligatvius pratio prie darbo žydus. Rusai, įdavę į rankas kabliukus rastams risti - mus.

Štai kaip atrodo tas kabliukas: apie 1 m. ilgio, 16 mm. skersmens plieninis strypas. Kai spigina 40-50 laipsnių šaltis, metalą liesti rankomis nepatartina. Tas pats būtų imti iš kalvės žaidro ištrauktą geležį.

Igarka - stebuklinga planeta. 12 mėnesių žiema, o likusi laiką - vasara, šilta! (Speigračio aforizmas).

Čigonas norėjo atpratinti nuo ėdesio arklių. Pradžioj viskas ėjosi gerai. Nuo šieno arklys atrpato. Beliko atrpinti nuo vandens. Sutrukdė menkas atsitiktinumas - arklys ėmė ir pastipo.

Tremtinys prie kabliuko priprato. Dėl vandens problemų neturėjo. Beliko išmokyti apsieiti be duonos. Būtų pripratus prie šalčio. Tačiau - vėl nenumatytas atsiktinumas - susirgo plaučių uždegimu. Rusų kalbos nemokėjo. Gydytojas jo nesuprato, atleidimo nuo darbo nedavė. Liga komplikavosi. Tremtinį palaidojo. Liko žmona ir

Aldona Kleinienė

Julija Švabaitė

GĖLĖS JULIJONUI

Kur aš priskinsiu?..
Išsekusių upių akmuo
Kalba krantams negyviems,
Užtroškusiai žolei, -
Kur aš pririnksiu
Gėlių Julijonui?

Jis paliko žinią smėly,
Kraujo ženklą juodoj samanoj,
Rūscia mirusiųjų kalbą
Akmenio žodžiais.

Kur aš,
Kur aš atrasiu
Jo kapą?

Kad galėčiau suprasti
Akmenį, gėlę, -
Ar galėčiau atsekti
Jo žingsnių taką?

Nežinau mirusiųjų namų,
Nepatyriau aklųjų žvilgsnio,
Kur aš,
Kur aš priskinsiu
Gėlių Julijonui?

trys mažamečiai vaikai. Vyriausioji mergaitė ėjo septyniuosius metus. Greitai susirgo ir motina. Vaikai apsieiti be maisto neišmoko. Mergaitė ėjo ubagauti. Rusiškai nemokėjo, tai būdavo, nueina kur nors, istiesia rankytę ir tyli.

Sykį užsuko ji pas mus. Tokia maža, keistu skuduru apmūturizuota galva, apsisiautusi rusiška šimtasiūle, apsiavusi skirtingų dydžių veltiniais.

Nuostabus ir universalus tas rūbas - rusiška šimtasiūlė. Ji neturi griežtai nustatyto dydžio, tad traukoma specialiu dirželiu. Suveržei- lieknėsiam vartotojui, atleidai - storesniam. Maziems vaikams tinka vietoj palto.

Užkalbinome mergaitę rusiškai - nesuprato. Vokiškai (Igarkoje buvo daug Pavolgio vokiečių) - irgi nesulaukėme atsako.

Kai ši mergaitė lietuviškai papasakojo savo vargus, mano mama apsisverkė ir sako: "Matai, Zanuk, tu nenori valgyti lašinių..." Tų lašinių nedaug teturėjome. Jie buvo taupomi mums, vaikams. O valgyti aš jų nenorėjau štai kodėl. Pasiruosti kelionei į Igarką mums davė 45 minutes. Tėvas nuo aukšto mėtė lašinius. Puspaltės krito viena ant kitos. Tekst, tekst, tekst...

Traukinių katastrofa įvyko žmonėms miegant. Nuogus žuvusiųjų kūnus mėtė žemyn. Jie krito vienas ant kito: tekst, tekst, tekst...

Pamačius lašinius, ausyse pasigirdavo tekst, tekst, tekst, o akyse iškildavo per pusę perpjauto žmogaus vaizdas. Iki šiol prisimenu jo pavardę- Pazemeckas.

Mažoji išmaldos prašytoja - jau pagyvenusi moteris. Jis gyvena Kaune, Vilijampolėje. Ją apvaginėja "sekundžių" bankai, bet ji nepyksta. Igarkoje palaidoto tremtinio kabliukas - tremtinių muziejaus Kaune eksponatas. Pazemecko palaidojimo vietos niekas nerado, o štai stribas V. Petkevičius rūpinasi mūsų saugumu...

Zenonas Skrickus

(Iš TREMTINYS, nr. 11, 1994 m., birželis)

Juozas Povilonis

JAKUTAS

(Iš lagerio užrašų)

Jis mūsų barake pasirodė prasidėjus žiemai, kai žemė sušalo ir ją nubarstė smulkus sniegas. Čia atolydžių nebūna - kai jau pradeda šalti, tai kasdien vis po truputį stipriau ir stipriau. Ir didelių vėjų taip pat nebūna. Todėl sniegas smulkiom kruopelytėm iš lėto uždengia visas trumpas vasaros properšas.

Naujasis barako gyventojas pakeitė apsilaidėli Mišą - jauną vagiškį, kuris per dienas lošdamas kortomis pamiršdavo išplauti baraką, atnešti vandens ir pakūrenti, kad grįžę iš darbo žmonės galėtų nusiprausti ir ramiai išmiegoti. Fabrikantai jau seniai ėmė murmėti (mūsų barake beveik išimtinai gyvena tik fabrike dirbantys kaliniai). Lagerio valdžia stengėsi daryti viską, kad tik darbininkai

/nukelta į 3 psl...../
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

JAKUTAS

mažiau sirgtų ir visi išeitų į darbą, nes jiems nuo fabriko pello atitekdavo riebus kšnelis.

Pirmą dieną aš atkreipiau dėmesį į naują barako tvarką. Jo akys, veido oda, skruostai aiškiai rodė, kad jis jakutas gal kokių trisdesimties metų, nors sakoma, kad jų amžių mūsų akimis sunku nuspėti. Jų veido bruožai tokie paslaptiniai, kad jie slepia ne tik amžiaus žymes, bet ir mintis, džiaugsmą ar rūpesčius. Tik viena man buvo neaišku: iki šiol mano matyti jakutai buvo žemo ūgio, kresni, o šis priešingai - aukstokas ir šviesesne veido spalva. Iš viso ne tik mūsų pamainoje, bet ir visame lageryje nebuvo jakutų. Jūs galbūt išsiųsdavo kur nors toliau, kad jie, susidraugavę su kaliniais, neišpasakotų visų kelių, kuriais pabėgėliai lengvai galėtų nusigauti į vieną ar kitą pusę.

Ji čia atsiuntė barako prižiūrėtoju, kad jis įvestų tvarką, neleistų landžioti pasaliniais ir netrukdytų pamainos žmonėms ilsėtis.

Greitai pamatėme jo veiklą: barakas švarus, šiltas, tvarkingas. Malonu buvo ir ilsėtis.

Vieną dieną, grįžus iš fabriko, jis priėjo prie manęs ir paklausė:

- Turbūt jums yra siuntinys iš Lietuvos? Šiandien reikia atsiimti. Vienas neikit, jau vakaras. Kai grįšit pavale, aš palydėsiu.

Mūsų pamainoje daugiau lietuvių nebuvo. Jie dirbo kitose pamainose. Kai reikėdavo, aš kviesdavausi ukrainietį studentą iš Lvovo. Su juo dirbome tame pačiame aukšte prie rūdų plovimo ir susidraugavome. Jis mane mokė ukrainietiskai, o kai gavau iš namų vieną prancūzišką knygele, aš jį mokiau prancūziškai.

Grįžęs iš valgyklos, radau jakutą belaukiantį, ir nuėjo me abu į sargybos būdelę, kur buvo išduodami siuntiniai.

Kai senas prižiūrėtojas išvertė siuntinį ant stalo, atsirinko visus vitaminus, sakydamas, kad jam vitaminai labiau reikalingi, mano palydovas užprotestavo:

- Kaip tau ne gėda atimti iš nelaimingo žmogaus vaistus, matai, kad jau visi dantys kliba. Jei negrąžinsi, aš pasakysiu Ivanui Nikiforovičiui (lagerio viršininkui).

- Čiort s vami, - piktai drėbtelėjo prižiūrėtojas ir dalį vitaminų pastūmė į mano pusę.

- Na ir palydovas! - pagalvojau kišdamas siuntinio gėrybes į maišelį. - Iš kur tokia drąsa? Iš kur tos pažintys?

Lageryje seni kaliniai kalbėjo, kad vietiniai jakutai yra užverbuoti gaudyti pabėgusių kalinių. Jiems čia žinomi visi keliai ir takeliai. Nors pabėgimų retai pasitaiko. Per panketą mano gyvenimo metų šiame lageryje buvo tik vienas atvejis, o aplink lagerių daugybė... Valdžia viliojo gaudynėms vietinius gyventojus. Už sugautą kalinį jiems gerai atlyginama: 15 kg. miltų, 5 kg. cukraus, 1 kg. arbatžolių ir 1 litras spirito. Ir jie greit pagaudavo. Jeigu negali pagauti gyvo bėglio, turi pristatyti abi rankas iki riešo. Iš pirštų antspaudų nustato tapatybę ir išmoka uždarbi.

- Gal čia vienas iš tų medžiotojų? - galvojau grįždamas su juo į baraką. Juk prieš pusmetį iš mūsų brigados du jauni ukrainiečiai (vienas iš jų gulėjo priešais mane ant narų) pabandė bėgti. Jiems sekėsi iš pradžių: nei šunes, nei raiti prižiūrėtojai nepavijo. Bet po dviejų savaičių juos atvezė į lagerį. Vieną surištą gyvą ir sveiką, o kitam buvo perkirsta blauzda. Netekęs daug kraujo, jis netrukus mirė, o sveiką išvežė į kitą lagerį, kur jį teisė už bandymą pabėgti. Tas jakutų žiaurumas ir gąsdino mane.

Barake aš jakutą pavaišinau produktais iš siuntinio. Jis labai varžėsi ir atsisakinėjo. Pagaliau sutiko išgerti puoduką arbatos.

- Atrodo, geri pažįstami su prižiūrėtojais, kad taip drąsiai kalbat su jais? - paklausiau geriant arbatą.

- Aš juos visus gerai pažįstu, - atsakė jis nenorom, o jeigu bučiau tylėjęs, tai vitaminus būtų ir pasiglemžęs. Jie čia visi vagys ir girtuokliai. Čia gerų nesuincia... Jau tris vasaras prižiūriu lagerio ponų gyvulius, todėl pažįstu juos visus.

- Tai kaip dabar už spygliuotų vielų atsidūrėt? - nenurimau, norėdamas daugiau apie jį sužinoti.

- Aš matau, kad nesi rusas, tai galiu papasakoti.

- Tai ką, rusams simpatijų nelabai jauti?

- Kas gali mylėti okupantą ir išnaudotoją? Aš vietinis. Gimiau ir augau Verchojanske. Tai šitą kraštą pažįstu. Baigęs mokyklą dirbau Verchojansko banke. Ten yra vienas kitas mūsų tautietis, o šiaip visur užsėdę rusai. Kai pinigų keitė - kokių ten sukybių nebuvo! Jei įkliuvo, tai kas gi kaltas? Tik ne rusas... Apkaltino mane, kad aš pasinaudojau ir nuteisė penkeriems metams. Visa laimė, kad paliko vietoje, o neišsiuntė kur nors į kasyklas. Tai aš dar šėjmai galiu padėti. Auga du sūnūs, žmona dirba vaikų darželyje... Tik duonai užtenka. Aš jau greit baigsiu. Jūsų brigadoje už dieną užskaito tris dienas. Tai išprašiau lagerio viršininką nors keletui mėnesių šitoj brigadoj padirbti, ateinančią vasarą aš baigiu ir grįšiu namo. Jie supranta, kad aš niekur nebėgsiu. Aš dirbu už zonos, prižiūriu viršininkų dvi karves ir du arklius. Todėl aš juos vius pažįstu. O pinigų aš uždirbu, ypač vasarą... Juk čia toks turtingas kraštas. Kiekvienas ežerėlis, kiekvienas upelis pilnas žuvų. Užtenka įmesti kokio masalo ir semk tinkleliu kaip iš statinės. O kruopų ir žrinių čia niekad netrūksta. Didesnes nešu į gyvenvietę... ten tik duok. Per dieną, žiūrėk, ir yra penkiasdešimt rublių. Juk čia daugiausia gyvena buvę kaliniai. Vieni nebeturi kur važiuoti, kiti, turėdami fabrike geresnę vietą, tikisi pinigų pasidaryti, o dalis - ypač rusai - nieko nenori daryti, ką uždirba, tą pravalgo ir prageria. Bet kad patys pasiešiotų maisto gamtoje, tokių labai maža. Todėl griebia ką tik jiems pasiūlai, o pinigų jie uždirba. Net ir uogų - bruknių, spanguolių - čia auga galybė, bet jie nenori pasirinkti, geriau moka pinigą. Spanguoles čia renkam anksti pavasarį, vos nuleidus sniegą. Jos dar sušalusios ir puikiai atrodo. Sušluojam su šluotomis ir krūva, nusiojam per retą sieta, ir gražiausios uogos. Tik tingėt nereikia, o čia pati gamta siūlo, tik imk.

Taip aš išigijau draugą. Kai dirbo dieninę pamainoj, atsikėlęs rasdavau atneštus pusrūčius, o grįžęs - šiltus pietus. Visą lydėdavo jo nuosirdūs pasakojimai, nors iš pradžių aiškiai jutau jo atsargumą ir nepasitikėjimą. Gin dėjau, kad jakutai ypač vertina arbatžolės ir cukrų. Kiek mano atsargos leido, aš tą produktą jam negailėdavau. Toliau vis aiškiau jutau jo didesnę nuosirdumą ir atvirumą. Kartą ir pasakė:

- Aš pamačiau iš karto, kad jūs ne rusas, ir norėjau pasikalbėti. Nusibosta vienam O rusų iš mažens nemėgstu. Žinokit, jei jakutų kaime pasirodo rusas, tai parduotuvę uždaro ir visi slepiasi trobose. Tokia mada jau iš senovės.

- Ar girdėjot ką nors apie Lietuvą? - norėdamas įtraukti į gilesnį pokalbį, užklausaui jo.

- O kaipgi... Prieš keletą metų Verchojanske turėjau vieną pažįstamą lietuvį... taip pat iš buvusių kalinių. Jam neleido grįžti namo. Tai jis man ir pasakojo, koks ten laimingas kraštas. Ten žemės turtų nėra tiek gausu, kaip pas mus, bet, sako, ten kiekviena žemės pėda įmirkyta prosenelių krauju ir prakaitu, todėl lietuviai taip myli savo žemę... ir miršta dėl jos... 1941 m. atvezė į Janos žiotyse esantį "Kazači" kaimelį lietuvių tremtinius vaikus, moteris ir senelius neva žvejoti, o iš tikrųjų - kad greičiau išmirtų, nes alkani ir pusnuogiai kiekgi gali atlaikyti 50° šaltį. Pasakojo čia vienas atkeltas prižiūrėtojas - žmonės krito kaip musės. Toks ir mūsų likimas, bet mūsų nėra kur vežti į blogesnę kraštą... Mes pripratome ir prie šalčio, ir prie bado. Mes išmokom pasiimti iš gamtos kas mums būtiniausia. Tik niekad nepamirštam kas iki tokio gyvenimo mus atvedė. O tą lietuvį Kaziu vadino - taip jis prašė. Doras, darbštus žmogus buvo. Aš jam padėjau darbelį susirasti ir kampa gyventi. Už ką jis čia pakliuvo, neklausinėju ir jis pats nesipasakojo. Kai mažiau žinai, daug lengviau gyventi. Bet praėjus metams, neatlaikė jo širdis. Vieną dieną atėjo ir sako: "Žinai, brolau, dėkingas pačiam už viską, bet nebegaliu, kasnak namus sapnuoju... Vaziuosiu arčiau Lietuvos... gal slapčia ir su šeima pasimatysiu... Kol laivai upėmis plaukioja, kaip nors nusigausiu į pietus ir geležinkelio, o toliau - matysim". Ir atsiveikino. Gal nebūtų žmogus dar taip skubėjęs. Pinigų jis sugebėjo pasidaryti, netinginy buvo, negirtuoklis... Bet vieno viršininko žmona pristojė kaip nelaboji, ir kaip jis kratėsi... Pabijojo žmogus. Aš dar idėjau kelionėn porą gabalų jakutiškai paruoštos džiovintos elnienos ir išlydėjau.

- Taip, laiminga Lietuva buvo, kol atėjęs bolševikas visko nesugriovė. Užsimojo ir žmones išžudyti, kad liktų tuščias kraštas. Mat jiems vietos per mažai, o nežiūri, kad vidurys Rusijos jau ištustėjęs, nebėra nė kam duonos užauginti. Tai bėga pirkti už marių į Ameriką, Kanadą už vergų iškastus brangiuosius metalus, už išsiurbtą iš gelmių naftą, kad tik prastėtų savo giminės egzistenciją.

-Ta pati nelaimė ir mus ištiko. Dar septynioliktame amžiuje jie pradėjo pulti Jakutiją. Žemės turtai juos čia traukė. Čia kiekvienas kalnelis yra lobių skrynja. Čia ir auksas, ir sidabras, ir deimantai, nafta ir dujos. Žinokit, kad iki 1936 metų ėjo partizaninis karas prieš rusus. Partizanai turėjo savo gamybos šautuvus, o dalį gaudavo iš japonų, kurie taip pat labai domisi mūsų žemės turtais.

- Seniai, dar caro laikais garsėjo aukso kasyklos prie Lenos upės, - aš pertraukiau jo pasakojimą, kad patvirtintu čia nors dalį jo pasakojimo.

Jakutas dar labiau sujudo.

- Prie Lenos... - jis karčiai nusišypsojo, - o dabar jau visame krašte jie knisa kiekvieną kalnelį, kiekvieną upokšnį. Caras auksą, o dabar deimantus grobia ir didžiuojasi visame pasaulyje lyg savo. Ir baisiausia, kad šitą sunkų kasyklų darbą dirbam, kaip ir jūs - vergai, kad tik viskas pigiau kainuotų. O kur dar nafta, dujos... Jau Rusijos plotuose baigė išsemti, iškasti, tai puolėsi į Sibirą. Juk turtingiausi klotai visų gėrybių yra Jakutijos žemėje.

- Tai jūs turtingi... - pastebėjau.

- Taip, turtingi... tik ne mes, o bolševikų valdžia. Ji viską susigrobia veltui. Tai patys matote ir patyrėt. Juk jus maitina tik tiek, kad badu nemirtumėt, o dirbti reikia iš paskutiniųjų. Kur jie visa tai deda?

- Išmėto...

- Teisingai pasakėt, - tuojau įsikūša, lyg skubėdamas, kad nepamirštų. - Prieš porą metų lageryje buvo pasirodęs dantų technikas, tai jam visą dirbtuvę padarė, o aukso iš Aldanos kasyklų pristatydavo kiek reikia. Ne tik dantis jis dirbo: sudėjo visiems ponams, o ypač jų žmonoms visus dantis, pridirbo žiedų ir visokių niekniekių kam tik reikėjo. Kol viskas baigėsi blogai. Kartą lagerio vagys pajutė, kad gavo naują porciją aukso, pareikalavo pasidalyti. Matyt, nesusitarė ir vieną vakarą, einantį į baraką, nudūrė.

- Ar jau seniai taip jus terioja naikindami ne tik žemės turtus, bet ir tautą? - norėjau nukreipti kalbą.

- Tas ir blogiausia. Pirmosios rusų kareivių grupelės šitam krašte pasirodė jau septynioliktame amžiuje. Jie persekiojo jakutus ir naikino. Verchojanske kareiviai įsikūrė stovyklą, kur susirinkdavo žiemoti, nes vietiniai gyventojai jų neapkentė ir pasitaikius progai - žudydavo. Kareivių pareiga buvo išreikalauti duoklę iš gyventojų. Tai jie išmokė be gailesčio naikinti žvėris, kad būtų pakankamai mėsos ir kailių. Jiems rūpėjo tik sava nauda. Kad lengviau palaužtų žmones, jie primetė pravoslaviją, nors liaudyje dar gyvas ir senasis tikėjimas - šamanizmas. Jei kur kryžkelėj pamatysit stulpą ir prie jo prikaltą kailio gabalą, žinok, - tai pagarba senajam dievui. Žmonės, važiuodami pro šalį į turgų, padeda prie to stulpo mėsos ar šiaip kokio valgio. Rusai ir raštą pakeitė. Anksčiau mes vartojom lotynų raides, o nuo 1939 metų įvedė rusišką. Į turtingesnius žemės plotus privežė kolonistų, visai juos šelpia, o mus stumia į tundrą ir apdeda mokesčiais. Vienu laikotarpiu Jakutija buvo tapusi tremties vieta. Tarp tremtinių, kurie kovoję prieš carą, buvo ir gerų žmonių. Susipažinę su Jakutijos istorija, jie savo knygomis žadino ir mūsų susipratimą, jų slapotos organizacijos turėjo įtakos ir jakutų judėjimui, bet niekas nesumažino to gruboniškumo, to išnaudojimo, kuris tęsiasi per visą rusų okupaciją.

Taip mes diena iš dienos per poilsio pertrauką svirstėme skirtingų tautų, skirtingų žmonių istorijas. Vieną dieną jis pranešė, kad etapu pro mūsų lagerį siunčia į Verchojanską vieną jauną poetą, kuris Jakutske jakutų kalba išleido eilėraščių rinkinį, raginantį pabusti ir nusimesti slėgiančią naštą. Už tai gavo tris metus. Būtinai noriu jus abu supažindinti (deja, aš pamiršau jo pavardę, o užrašus per kratą atėmė). Mano jakutas ištais dienas praslankiojo apie sargybos būstinę ir nesulaukė. Greičiausiai nuvežė tiesiai, nesustoję mūsų lageryje.

Pagaliau jis vieną dieną pasakė liūdniausią žinią: sunkiai susirgęs ponų gyvulių prižiūrėtojas, sergą ir gyvuliai. Valdžia jį gražina atgal likusiam pusmečiui, užskaičius taip pat "den za tri". Atsisveikinome. Jis žadėjo retkarčiais pasirodyti, kai budės, anot jo, "geri vyrukai".

Ir tikrai, pavasariop jis atnešė porą kilogramų spanguolių, o vėliau, po kokio mėnesio, atnešė truputį pasūdytas 4 gražias riebias žuvis. Daugiau tokių skanių žuvų neteko nei matyti, nei valgyti. Tai buvo atsisveikinimas. Sa-

kėsi po savaitės grįžtas namo. Aš jį palydėjau iki vartų. Ilgai aš jį prisiminiau. Mus suartino bendra tautų kančia, okupanto panieka ir prošvaistės, žadinančios viltį, išsivaduoti.

Kanados Lietuvių Fondo

Išmokėta parama iš 1993 metų pajamų.

KLB Talpintuvų persiuntimui į Lietuvą - \$750.; Toronto Lietuvių teatrui "Aitvaras" - \$250.; Mažosios Lietuvos Fondui - \$200.; Lietuviškajai Radijo Valandėlei Montrealyje - \$200.; Toronto "Gintaro" ansamblui - \$2000.; Londono chorui "Pašvaistė" - \$250.; Hamiltono Radijo Valandėlei "Gintariniai Aidai" - \$200.; Londono Sporto klubui "Tauras" - \$300.; Lietuvių Vyrų chorui "Aras" - \$200.; Lietuvių vienuolynui Toronte - \$500.; Kanados Lietuvių Muziejui - \$7000.; KL Jaunimo Sąjungai - \$4,500.; Ansambliams priimti komitetui Montrealyje - \$1000.; Sporto klubui "Vytis" Toronte - \$400.; "Rambynas" skautams Toronte - \$150.; KLB Krašto Tarybai - \$49,000.; "Šatrijos" skautėms Toronte - \$150.; "Baltijos" stovyklai Montrealyje - \$500.; Sporto klubui "Kovas" Hamiltone - \$400.; Ateitininkams Hamiltone - \$200.; Sporto klubui "Jungtis" Toronte - \$400.; Sporto klubui "Aušra" Toronte - \$400.; Sporto klubui "Tauras" Montrealyje - \$400.; "Tėviškės Žiburiams" - \$5000.; "Geležinio Vilko" skautų tuntui Montrealyje - \$750.; Pasulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai - \$2000.

Viso išmokėta \$78,100.

● "NL" laikraštis, leidžiamas Montrealyje gavo \$2,900. paramos iš KLF. "NL" Valdyba ir darbuotojai nuoširdžiai dėkoja.

DĖL LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJS

PIRMOSIOS KNYGOS

PLB VALDYBOS

PRANEŠIMAS VISUOMENEI

PLB valdybos posėdyje 1994 m. gegužės 28 d. dėl Lietuvos Kovų ir Kančių istorijos pirmos knygos "Lietuvos gyventojų trėmimai 1941, 1945-1952 m. Dokumentų rinkinys" išleidimo buvo nutarta:

1. PLB valdyba pripažįsta klaidas ir už jas atsiprašo.
2. Knygos platinimas sustabdytas. Vertimas į anglų bei kitas kalbas nebuvo pradėtas ir nebus daromas.
3. PLB valdybos prašymu dr. Gedimino Rudžio priežiūroje jau paruoštas knygoje skelbiamų dokumentų paaiškinimas - papildymas ir šiomis dienomis bus atsiųstas PLB valdybai.
4. Papildymas - paaiškinimas, kartu su pačiu dokumentų rinkiniu bus peržiūrėtas PLB, JAV LB ir Kanados LB valdybų sudarytos specialistų komisijos, susidedančios iš Lietuvos bei išeivijos istorikų, tremtinių bei politinių kalinių atstovų, ir pats rinkinys bus pertvarkytas pagal jos nurodymus.
5. PLB valdybos pavedimu šį darbą koordinuos PLB valdybos viceprimininkas dr. Petras Kisielius.
6. Šiam PLB valdybos nutarimui buvo pritarta bendrame PLB, JAV LB ir Kanados LB valdybų atstovų pasitarime 1994 m. gegužės 29 d.
7. Tolimesnis Lietuvos kovų ir kančių istorijos leidimas bus tęsiamas, persitvarkius pagal Lietuvos bei išeivijos lietuvių pageidavimus ir atsižvelgiant į LB Kraštų valdybų nuomones bei siūlymus.
8. Visi leidiniai prieš atiduodant spausdinti taip pat bus peržiūrėti čia minimos komisijos.

PLB valdyba: Bronius Nainys, Rimas Česonis, Vacys Garbonkus, Kostas Dočkus, Vytautas Kamantas, dr. Petras Kisielius, Baniūtė Kronienė, Milda Lenkauskienė, Paulius Mickus, dr. Vitalija Vasaitienė.

1994, birželio 2

MIRĖ PEDAGOGAS, RAŠYTOJAS VACYS KAVALIŪNAS

1994 m. gegužės mėn. 15 d., mirė Vacys Kavaliūnas. Baigęs Alytaus gimnaziją 1928 m., prancūzų ir lietuvių literatūrą studijavo Vytauto Didžiojo Universitete Kaune 1928-34 m. 1949 m. karo ir okupacijų išdavojė atvyko į JAV Cleveland'o miestą ir čia išgyveno savo amžių. Š.m.birželio 28 d. būtų šventės 86 m. sukaktį. Buvo gimęs Kriaunių km., Alytaus apskrityje.

Lietuvoje mokytojavo Tauragės ir Vilkaviškio gimnazijose, išeivijoje - Vokietijoje 3 metus buvo gimnazijų direktorius, o vėliau Cleveland'e dirbo lituanistinės mokyklose. Bendradarbiavo "Drauge", "Aiduose", "Ateityje", "Dirvoje", ir kt.

Parašė keturias beletristikos knygas. "Draugo" konkurse laimėjo premiją už romaną "Kalnų Giesmė" 1963 m., ir tokiame pat konkurse 1972 m. už romaną "Aidai ir Šešėliai". Išleido dar du romanus: "Hetera" 1974 m. ir "Dalia" 1983 m.

Laikraščiuose ir žurnaluose atspausdinta apie 20 jo novelių.

75-METIS LIETUVOS KARIŲ ŽURNALUI

1919 m. gegužės mėn. 22 d. Krašto Apsaugos Ministerijos kultūros skyriaus iniciatyva buvo išleistas pirmasis "Kariškio Žodis" numeris. Pirmasis jo redaktorius buvo P. Ruseckas - Vilniaus Didžiojo Saimo narys, Pirmojo Pasaulinio Karo dalyvis, Lietuvos savanoris. 1920 m. šio žurnalo vardą pakeitė į "Kari". Tapo populiariu, nes 1940 m. buvo atspausdinta 33.000 egzempliorių.

Sovietai, okupavę Lietuvą, šį žurnalą "perkirškijo" į "Kareivių Tiesą", o netrukus, dar vienu žingsniu "pirmyn" - "Raudonarmiečių"...

Tačiau žurnalas nebuvo, nes dar 1944 m. besitraukianti "Kario" redakcija Rytprūsioje buvo išleidusi "Žygio Kari". "Karys", nors ir nereguliariai, buvo leidžiamas ir hitlerininkų okupacijos metais.

JAV-se "KARIJ" atgaivino 1950 m. S. Katkus ir A. Astrauskas. Jį redagavo kpt. S. Urbonas, o 1954-1985 m. - Z. Raulinaitis.

Užsienyje paskutinis "KARIO" numeris išėjo 1991 m.

Dabar "KARYS" toliau leidžiamas Lietuvoje.

VDU Folklorinio ansamblio studentai neša archeologės, prof. Marijos Gimbutienės urną.

SAVANORIS - Į KALĖJIMĄ...

Teisėja J.Cirulienė nubaudė 2 metais ir 8 mėnesiams laisvės atėmimu Krašto Apsaugos Tarnybos (SKAT) būrio vadą Kornelijų Rudauską iš Rumšikių miestelio dėl keliolikos priežasčių, - kaip ginklo laikymą namie, o ne tarnybos vietoje, už automobilio bagažinėje rastą granatą, už nelegalų ginklo panaudojimą.

Iš tikro, jis buvo iškviestas apginti miesto gyventoją nuo plėšikų galimo užpuolimo. Pamates privažiuojančią "Volgą", Rudauskas tris kartus šovęs į viršų. Tuo tarpu, tai buvęs policijos automobilis su trimis pareigūnais.

Rumšikių gyventojai prašė teismo nebausti Rudausko laisvės atėmimu, nes jis esąs vienintelis pareigūnas, saugojęs juos nuo plėšikų, girtuoklių, nes pačiame miestelyje negyvenąs joks policininkas. Teismo nuosprendį galima apeliuoti.

SOROS LIETUVOJE

Į Vilnių atskrido SOROS FONDO įsteigėjas, filantropas George Soros, taipgi Atviros Lietuvos Fondo finansuotojas. Jis viešės tris dienas. Žada susitikti su valstybės pareigūnais, kultūrininkais. Kalbės Vilniaus Universitete tema "Kuriant atvirą bendruomenę". Minėtasis fondas, 7 milijonų dolerių vertės, jo įsteigtas įvairiausiems kultūrininkams, ekonominiams projektams paremti.

DIDŽIULIS AERODROMAS PRIE ŠIAULIŲ

Kuomet Lietuva buvo sovietų okupuota, labai mažai kur turistai iš užsienio tegalėjo nuvažiuoti. Ypačiai buvo saugomas Šiaulių rajonas, kur tikrai niekas iš užsienio nosies nebuvo iškisęs. Būdavo neaišku, kodėl taip daroma ir kas ten taip labai slapto buvo. Tik vėliau paaiškėjo, kad netoli Šiaulių -Zokniuose buvo pastatytas vienas iš didžiausių tuometinės Tarybų Sąjungoje karinis aerodromas. Dabar iš jo rusai jau su visais savo lėktuvais issikraustė, nors paliko didžiulę netvarką ir nemaža šiukšlių.

Dabar čia steigiasi keletas naujų bendrovių, o netrukus žadama atidaryti ir patį aerodromą, iš kurio

Šiame Zoknių aerodromo angare yra saugoma iš Rusijos atvežta galvijų oda, kuri čia patikrinama, pakuojiama ir keliauja toliau į Vakarų valstybes.

pakils ir nusileis komerciniai lėktuvai. Visa Zoknių aerodromo teritorija apima 11 kv. kilometrų plotą. Didžioji jos dalis priklauso Šiaulių savivaldybei, šiek tiek Krašto Apsaugos ministerijai, dalį pastatų nuomoja privačios kompanijos įvairiam verslui.

Šioje teritorijoje jau parinkta vieta oro lėktuvų bendrovei, tačiau dar nežinia, kuri iš jų čia iškurs.

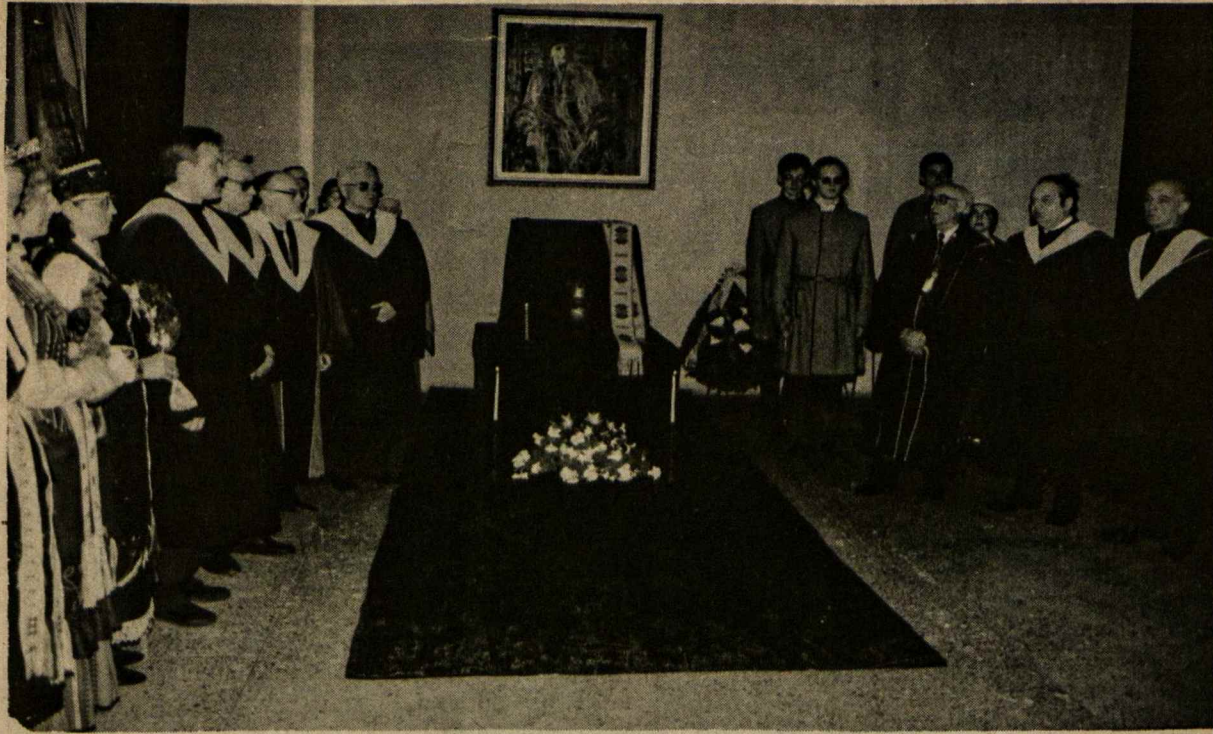
Tikimasi, kad šis aerodromas turės pasisekimą, nes čia yra ilgiausias lėktuvų nusileidimo ir pakilimo takas visame Pabaltijyje. Takas yra 1 km. ilgumo ir gali aptarnauti pačius didžiausius pasaulio lėktuvus.

E. Š. (Yra įvairių nuomonių, dėl tokio gigantiško masto aerodromo reikalingumo. Žinant, kaip privatizuojama dažnai labai savanaudiškai ar suktai turtas, kuris turėtų būti valstybinis ir jos bei aplinkos apsaugos žinovų kontroliuojamas, skubėti tokio aerodromo įrengimui tikrai nėra ko. Jeigu jis tarnauja Rytų prekių tranzitui į Vakarus -tai tiek jį reikia ir aptvarkyti. Žinovų nuomone, reikia rimtai pasirošti ir finansiniam tokio projekto naudingumui, kol kaimyninių tranzitų atsiskaitymams nuolat atsiranda aiškių ir ne labai aiškių kliūčių...Red.)

MIRĖ DAILININKAS, VITRAŽISTAS ADOLFAS VALEŠKA

Vilniuje mirė žinomas dailininkas ir vitražistas Adolfas Valeška, 89 m.

1928 m. gavo diplomą Kauno Meno Mokykloje ir nuo 1934-40 m. organizavo Bažnytinio Meno muziejus Vilniuje ir Kaune.

VDU garbės sargyba 1994.05.10 d. prie prof. M. Gimbutienės urnos VDU salėje.

• VILNIUN sugrįžo gyventi žurnalistas ir poetas Balys Gaidžiūnas. Rašytojų Sąjungos salėje jis surengė savo kūrybos vakarą.

Jis daugelį metų redagavo išeivijoje laikraštį DIRVĄ. Išleido šiuos eilėraščių rinkinius: "Jaunystė Arimuose", 1936 m., "Žaliuojanti Žemė", 1937 m., "Pakeliui į Mirtį", 1947 m., "Rūpesčių Dienos", 1948 m., "Ir Saulėtos, Ir Rūsčios Dienos", 1986 m.

VILNIAUS UNIVERSITETE TIRIAM NAUJI VAISTAI

R.W.Johnson & Johnson Farmacijos Institutas Šveicarijoje užsakė atlikti naujo antireumatinio vaisto Tepoxalin TM klinikinius tyrimus.

Algio Vasio, LCC Ltd. vicedirektoriaus iniciatyta, Vilniaus U-to Raudonojo Kryžiaus ligoninėje buvo sėkmingai atlikti tyrinėjimai.

Atsakingoji šio darbo vykdytoja yra VU Medicinos Fakulteto bendrosios terapijos ir reumatologijos klinikos vyr. asistentė, dr.Irena Butrimienė. Tyrimuose taip pat dalyvavo klinikos vadovas, dr.Algirdas Venalis.

Malonu skaityti gerą žinią - kad buvo atliktas kompetentingai darbas, pakeliantis Lietuvos prestižą užsienio firmoje.

TRADICINIO "POEZIJOS PAVASARIO" ŠIŲ METŲ LAUREATAS POETAS AIDAS MARČENAS

"Poezijos Pavasaris'94" pagal nusistovėjusią tradiciją vyksta paskutinę gegužės mėnesio savaitę, prasidedamas KAUNE ir pasibaigdamas VILNIUJE.

Šiomet ši šventė vyko 30-tąjį kartą. Pirmasis tokios šventės sumanytojas buvo rašytojas Justinas Marcinkevičius. Laimėtojas -ja tradiciniai yra papuošiami ažuolo lapų vainiku, uždegamas laužas.

Šiomet į "Poezijos Pavasaris'94" šventę buvo

atvykę svečių iš 13 šalių, keliauta su poezijos skaitymais buvo per visą Lietuvą. Iš viso buvo dalyvauta apie 50-tyje renginių.

Baigiamasis vakaras sutraukė minias žmonių senajame Vilniaus Universiteto K.Sarbievijaus kieme, prie tradicinio Poezijos berželio.

Tris sonetus paskaitė laureatas Aidas Marčėnas. Po to, geriausias metų poezijos skaitytojas aktorius G.Meškauskas, paskaitė A.Mickevičių, B.Brazdžionį, R.Skučaitę.

Skaitė Slovenijos poetas Zupan, ispanas Anusco. Jo ir prancūzų poetės N. Laurent-Catrise eilėraščius lietuviškai paskaitė išeivijos žinoma vertėja iš ispanų ir prancūzų kalbų, dr.Birutė Cipliauskaitė. Skaitė angliškai rašęs Olandijos poetas W.Levy, Danijos poetė P.Moller-Nielsen, Austrijos O.P.Zer, Suomijos H.Kaananpaa, estė Eva Park, latvis Peteris Bruvers.

Laureato A.Marčėno eilėraščių gruziniškai paskaitė jo vertėja Meri Šalvašvilė, o vokiškai - Alfredas Franckaitis.

Skaitė dar apie dešimtis autorių, jų tarpe ir du buvę išeiviai- Kazys Bradūnas ir B.Gaidžiūnas. Ne-trūko ir jumoro bei parodijų, kuriomis linksmino rašytojas Jurgis Kunčinas.

Aktoriai, žinomi poezijos skaitytojai - Laimonas Noreika, R.Paliukaitytė, deklamavo Aistį, Putiną,

Neį. Maloniai pagyveno pakaitomis padalinuodamas Vilniaus Savivaldybės Choras. Užbaigtuvių vakarą pravedė radijo diktoriaus J.Šalkauskas ir Rašytojų Sąjungos V-bos sekretorius V.Sventickas. Šventės rengėjai padovanavo poetų autografuotus almanachus "Poezijos Pavasaris'94" renginio rėmėjus: bendrovės EBSW, "Lakštas", viešbučio "Žaliasis Tiltas" vadovybę, "Lito-Finn", "Eva" ir "Marinus", Invalidų D-jos vadovus, Rašytojų Sąjungos Leidyklą. Poetai ir skaitytojai gavo iš gausiai atsilankiusių gėlių, padėkų už pavasario atgaivą ir tradicijos palaikymą, ypač šiuo sunkiu metu.

ŠACHMATŲ ČEMPIONAS

VILNIUJE neseniai pasibaigė Lietuvos vyrų šachmatų pirmenybės, suteikiančios laimėtojams teisę dalyvauti lapkričio mėnesį Pasaulinėje Šachmatų Olimpiadoje Graikijoje- Soloniki mieste.

Šalia patyrusių Lietuvos šachmatininkų, žaidė ir gabūs jaunieji šachmatininkai. Po dvi savaites trukusio turnyro Lietuvos 1994 m.čempionu tapo kaunietis Šarūnas Šulskis, surinkęs 10 taškų iš 13-kos galimų. II-je vietoje- Vidmantas Mališauskas, III-je tarpt. meistras Gintas Piešina, IV-toje- tarpt. meistras Darius Ruželė. Visi jie surinko po 9 taškus.

Ši ketveriukė ir žais Pasaulio Šachmatų Olimpiadoje. Prie jų prisidės didmeisteriai Eduardas Rozentalis ir Aloyzas Kveinys.

• AŽUOLŲ GIRAITĖ pasodino Ukmergės tautininkai ir šauliai prez. Antano Smetonos gimtinėje, Užulėnuose. Taip pat bus sutvarkyti jo gimtinės pastatai, surinktas ir sutvarkytas jo asmeninis archyvas.

Šiomet sueina 50-metis nuo prez. Antano Smetonos mirties JAV-se.

Welcome to Vilnius.
We fly you there
7 times per week.

Lufthansa has daily flights from 5 Canadian gateways to Germany. From there, convenient same day, non-stop connections to Vilnius, 7 times per week.

So, if you are in a hurry to get to Lithuania, nobody flies you there more often. For information call your travel agent or 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

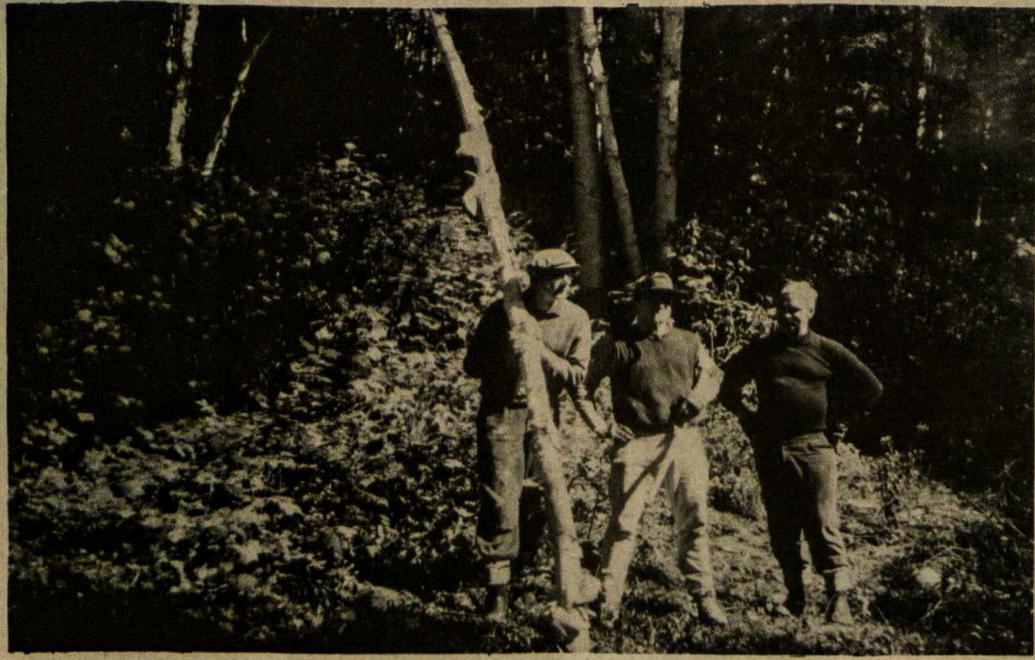

Lufthansa
Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

Iš „Baltijos“ stovyklavimo praeities

J.V. Danyš
/ t e s i n y s /

Pionierių darbai stovykloje: Br. Niedvaras, R. Otto ir P. Montvila.

Metai prabėgo, vyko pasikeitimai- prisiminimai liko

Prisiminimų iš Lac Sylvere krantų per beveik 30 metų prisirinko daug... Daug asmeninių iš kasmetinio vasarvietės gyvenimo, susitikimų su daugeliu žmonių, kurie ypač gausiai atsilankydavo vykstant stovykloms. Prisimena metai, kai žmonės kūrėsi, plušo, gerindami savo vasarvietes o vėliau ramūs poilsiniai vasaravimo metai. Bet neatlaidi gyvenimo slinktis atneša neišvengiamą saulėlydį. Buvę jauni jau pasidaro "senoji generacija". Ir jau daug tų, kurie kūrė savo vasarvietes, ar tų, kurie prisidėjo prie "Baltijos" stovyklavietės kūrimo ir išaugimo, jau nematyti. Kai būnu vasarnamyje, ar pavasari, ar vasarą, vykstant stovyklai, ar rudenį, kai jau vasaravimo sezonas yra praėjęs ir apie ežerą labai tylu, dažnai pereinu per "Baltijos" stovyklavietę.

Ir dažnai susitinku Romą Otto, kuris jau keliolika metų yra Lac Silver lietuviškos "kolonijos" gyventojas. Jis yra kartu ir vienas iš tų pirmųjų skautų stovyklų ir stovyklavietės darbuotojų, ir būdamas jaunesnės generacijos, tą stovyklavietės veiklą tebetęsia, ir manau, tęs toliau, nes skautybė yra pasidariusi jo gyvenimo laisvalaikio dalis. Žinau ne vieną ir mano pažįstamų bičiulių, kuriems skautybė yra kaip universali auklėjimo sistema, pabrėžianti ryšį su gamta, kuri buvo tiek miela ir verta, kad pašvęstum dalį savo laisvalaikio tai veiklai. Vienas iš jų buvo jėzuitas kun. Stasys Kulbis, žinomas ne tik Montrealyje bet ir visoje Kanadoje. Jau 1951 m. jis su 17 lietuvių skautų dalyvavo prancūzų jamboree Vaudreil, Que. Tų 17 skautų tarpe buvo ir Romas Otto.

Romas labai jaunas istojo į skautus ir palaipsniui perėjo visas galimas skautų patyrimo ir specialybių programas ir tapo skautu, dabar yra Lietuvių Skautų Brolijos Kanados rajono atstovas ir Lietuvių Skautų Sąjungos vyriausiojo skautininko pavaduotojas. Aktyvus ir Kanados skautijoje, kurioje yra skautų vadovų ruošimo Gilwell kursų instruktorius. Buvo visų "Baltijoje" skautų vykusių stovyklų dalyvis ir vadovas įvairiose pareigose ir didžiosios 1970 metų skautų stovyklos komendantas.

Kai mano duktė Milda rašė knygą apie lietuvių poka-rinę imigraciją į Kanadą ir iškūrimą, pradėjau rinkti medžiagą, su 10 asmenų 1980 m. kalbėjau (ir iršiau i garsajuoste) apie iškūrimą prie Lac Silver. Idomūs buvo Romo Otto atsiminimai, kaip jis dalyvavo pradinioje stovyklavietės valymo darbuose pirmaisiais mėnesiais. Jo ilgametis bičiulis Pranas Montvila irgi buvo miško mėgėjas. Jiems abiemis kažkaip buvo išpuodinga, gal mistiška, pjauti, kirsti čižiulius medžius, dar žmogaus nepalietame miške. Kitas gamtos mėgėjas Bronius Niedvaras irgi jungėsi prie šių ankstyvų miško darbų. Jie buvo bene nuosirdžiausi Rudinsko iniciatyvos įrengti stovyklavietę rėmėjai. Romui ir Pranui tai buvo kartu ir savaitgalio iškylos miške ir stovyklavimas po atviru dangumi. Bet ištikus stipresniam lietui, prieglobstį rasdavo pradėtame statyti Rudinskų vasarnamyje. Nors ten dar tebuvo tik sienos ir stogas, bet jau neblogo užuovėja.

Reikia stiprinti pastangas išlaikyti "Baltiją"

Būtų gaila, tikrai nuostolis Montrealio Lietuvių Bendruomenei, jei "Baltija" išslystų iš lietuvių rankų. Atrodo kad tik skautai ją šiaip taip išlaiko. Mazėjančios stovyklos nedrąsina: pereinamais metais stovyklavo tik 26 skautai, skautės ir tik vieną savaitę.

Stovyklos ir iškylos yra tik dalis skautiškos veiklos. Stovyklautojų skaičius atspindi veiklą metų bėgyje, todėl ji reikia stiprinti visais metų laikais.

Skautų organizacija yra tarptautinio pobūdžio jaunimo auklėjimo organizacija. Lengva palaikyti ryšius su kitų tautybių skautų organizacijomis. Lietuviškoji skautija taip suorganizuota, kad ir vyresnieji gali išjungti ir palaikyti tautinę lietuvišką kultūrą, tautodailę ir tradicijas.

O šiaip ir kitos organizacijos bei sambūriai galėtų pasinaudoti reto gamtos grožio vieta, ežeru, sąlygomis vandens sportui ir daryti kultūrinius ir socialinius renginius, kadangi salė, virtuvė ir kiti buitiniai įrenginiai jau yra tvarkoje.

P.S.:

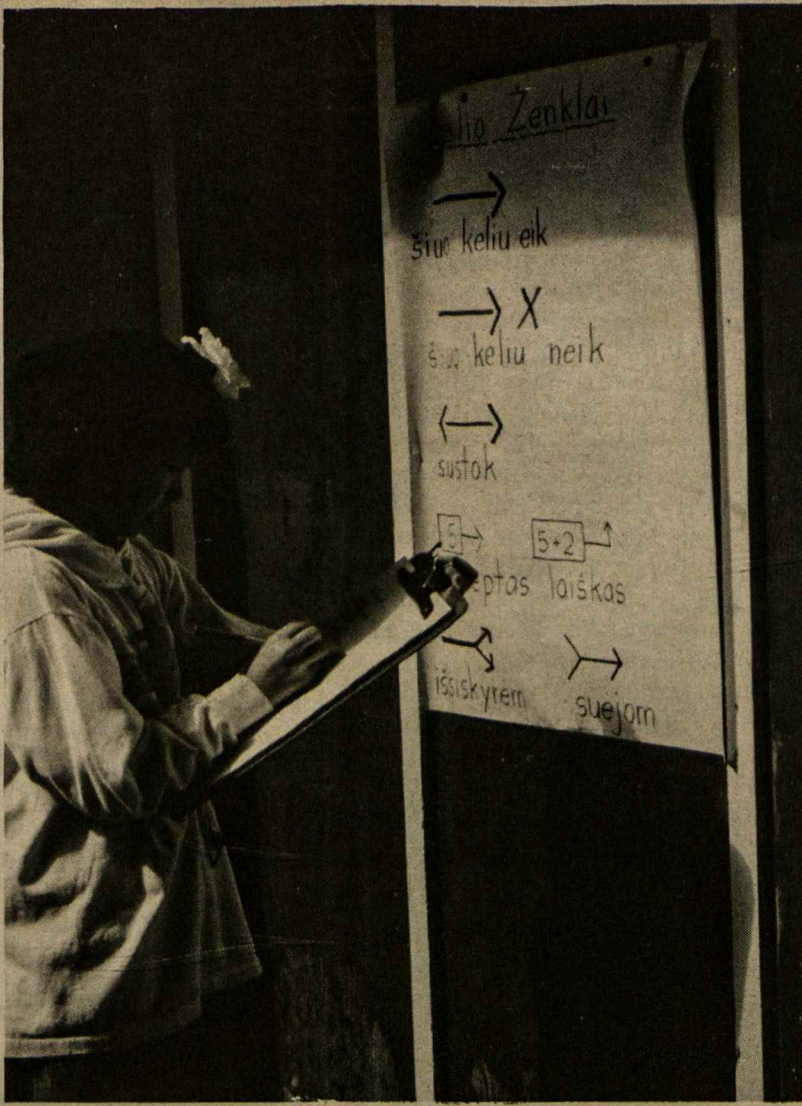
Kitos vasarvietės

Ir anksčiau buvo keliamos mintys išvystyti vasarvietes ir kaip verslą - investavimą, ir kaip galimybę suburti vasarai daugiau lietuvių vienoje vietoje.

K. Andruskevicius, V. Peteraitis ir J. Šablauskas 1956 m. spalio mėnesį sukvietė būrelį susidomėjusių į pasitarimą Eustache sur Lac miestelyje pirkti numatytą privatinių nedidelį ežerą su žemės plotu apie jį. Daugumai pritarus, tais pačiais metais nuosavybė buvo įregistruota valdžios įstaigose "Dainava" Lac vardu. Taip dabar žymimas ežeras oficialiuose Quebec'o žemėlapiuose.

Ar ne puiku palikti lietuvišką pėdsaką Kanadoje! Tiesa, privažiavimo kelias pažymėtas kaip "Dainava Road".

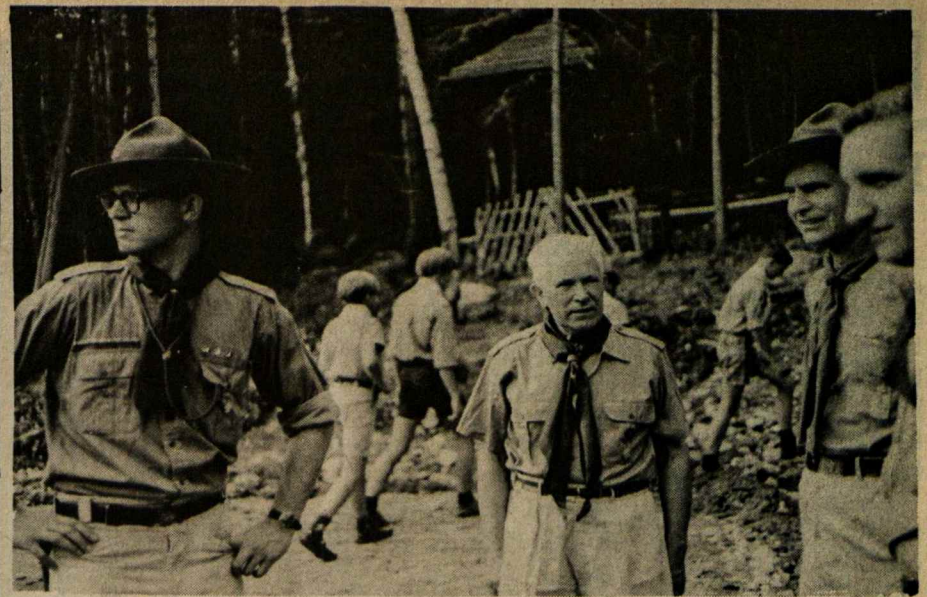
Tuoj pat 8 šeimos išgijo sklypus, ir netrukus prisidėjo

Mokomės nepaklysti miške.

Ežero skaisčios bangos liūliavo...

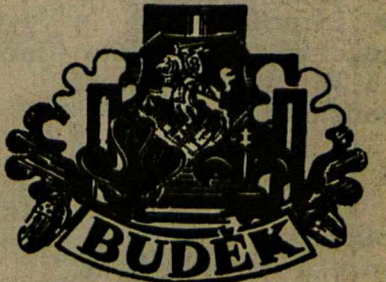
Stovyklautojai: S. Geležūnas, (Neatpažintas), J. Piecaitis ir S. Barsauskas 1964 metais.

Kas greičiau?

• Skautų organizacijos privolumas yra tai, kad ji yra tarptautinė, gali išlikti tautinė, ir yra ekumeninė.

Tokiu būdu, nėra nė vienas išskiriamas, norintis šiai organizacijai priklausyti. Taip pat -savo programa atliepia mūsų laikus.

Visos nuotraukos R.R. Otto.

dar 18. "Dainava" yra apie 80 km. į šiaurę nuo Montrealio, taigi greičiau pasiekiamas.

"Dainavoje" lietuviai daugiau nei kitur, savo tarpe bendravo, rengdavo dažnus bendrus piknikus, laužus su sava programa, nes buvo nemažai menininkų, net Lapinų lietuvių liaudies instrumentų vienetas čia susikūrė.

Vėliau daugumą sklypų išpirko kitų tautybių žmonės ir dabar bendrus reikalus tvarko savininkų asociacija.

Antroji vasarvietė "Palanga" įkurta 1958 m. esmėje Prano Juodkojo ir k. iniciatyva. Nupirktas 160 akrų žemės plotas su upeliu per vidurį, kurį patvenkus, padaryta 300 m. ilgio ežerėlis, aplinkui pušynai, smėlėtas gruntas, tinkamas vasarvietei. "Palanga" yra tik 55 km. nuo Montrealio, todėl greičiausiai pasiekiamas. Apie 30 lietuvių išgijo sklypus, bet ne visi juos išvystė. Dabar savininkų didžioji dauguma yra kitų tautybių žmonės, todėl bendrus reikalus tvarko per savo asociaciją.

Information

Ville de Montréal

Vasariniai papiginimai turintiems "Accès" kortelę

Pasinadokite Montrealio miesto, tik už 5 dolerių siūloma kortelę "1994-95 Accès card". Su ja galėsite aplankyti 50 įvairiausių vietų, kaip "Biodome", "Olympic Stadium", "Montreal Museum of Fine Arts" "La Ronde", "Expos" žaidynes ir kitką.

Kortelės galima išgyti "Biodome", "Ille Sainte Hélène" Metro, Botanikos sode, Maisonneuve parke, "Le Village" golfo klube, Claude Robillard sporto centre, "Montreal History" centre, "Godbois Récréation" centre, "La Ronde" bei įvairiose miesto teniso aikštėse. Perkantis kortelę, prašoma atsinešti naujausią paso dydžio nuotrauką, tapatybės dokumentus (ID) bei kokią gyvenamosios vietos (adreso) įrodymą.

Plaukymo sezono atidarymas

Fête nationale des Qué-

bécois šventės proga birželio 24 d., penktadienį atidaromas Ile Notre Dame paplūdimys, kuris veiks iki "Labour Day". Jei esate Montrealio miesto gyventojas su "Accès" kortele gausite nuolaidas į paplūdimius. Minėta dieną bus atidaryti visi miesto paplūdimiai bei baseinai jau 100-ąją sezoną. Smulkesnių informacijų gausite tel: 872-6211.

Montrealio miesto įstaigos uždaromos švenčių metu

Montrealio miesto rotušė bei kitos miesto įstaigos bus uždarytos per "Fête Nationale de Québecois" dieną, penktadienį, birželio 24-tą ir per Kanados Dieną - liepos 1-ąją. Abi dienas bus išvežamos šiukšlės, tik medžiagų perdirbimo dėžės nebus renkamos.

Botanikos sode peteliškės, Kinijos eksponatai, garsusis dainininkas Vigneault.

Stebėkite peteliškes plaz-

dant nuo žiedo prie žiedo Botanikos sodo insektariume, didelėje lauko palapinėje, įrengtoje tiems vabzdžiams stebėti. Ši žavi stebykla atidaroma visai vasarai nuo birželio 21 dienos. Priedo, Insektariumo specialistai nuo gegužės iki rugsėjo mėnesių teiks lankytojams visas turimas informacijas apie peteliškes.

Rugpjūčio mėnesio 7 dieną Botanikos sodo šiltnamyje bus rodomi pagal "Vigneault pasakojimai" charakterius sukurti piešiniai, paveikslai rodiniai. Vigneault laikomas vienu didžiausių Québec'o bardu. Charakteriai bei pasakojimai atkurti atitinkamų gėlių fone.

Kiničių sodo paviljone liepos 1, rugsėjo 11 d.d. bus demonstruojami Kinijos 55 etniniai grupių bei kitokie kultūriniai rodiniai. Botanikos sodo direktoriumo reikalais kreipkitės tel: 872-1400. Išdėmėkite

"Acces Monreal" kortelė teikia jums įėjimo nuolaidas į Botanikos sodo šiltnamius, Insektariumą bei laisvą įėjimą į kitus sodus.

Miesto muziejai rengia vasaros parodas

"A Hum over the City" paroda pažvelgia į Montrealį dabartinių dailininkų bei rašytojų akimis. Paroda vyks Montreal History Centre" place d'Youville iki rugsėjo 5-tos dienos. Informacijos tel: 872-3207.

Archiologinių kasinėjimų pravestų Montrealyje per kelias paskutines vasaras, rodiniai yra išryškinami parodoje "From Bones to Bottles" iki lapkričio 13-tos Pointe -a-Challiere Archeologijos ir Istorijos muziejuje, 350 Place Royale. Informacija gaunama tel: 872-9150.

"Accès Montreal" kortelė teikia Montrealyje gyvenantiems abiejuose muziejuose įėjimo nuolaidas.

Lietuvių Namų Žinios

• Birželio mėn. 5 d. LN sekmadienio popietėje dalyvavo 200 žmonių. Svečių knygoje pasirašė Rosemarie Hubbs ir Loerrach iš Vokietijos, Dm.Kazlauskas iš Kitchener, Ont.

Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN narė D.Keršienė.

• Birželio mėn. 4 d. mirė visiems žinomas ilgametis LN vicepirm. ir valdybos narys **Osvaldas Delkus**.

Šeimos pagėdavimu, vietoje gėlių, prašoma aukoti Slaugos Namams, IŠ-GANYTOJO P-jai ir fondui "Heart Foundation".

Osvaldas Delkus buvo vienas pirmųjų LIETUVIŲ NAMŲ steigėjų, labai daug pasidarbavęs LN statybos ir remonto srityje.

Liko žmona Irena, sūnus Paulius, dukros Kristina ir Loretta.

• LN LOKIO Svetainėje birželio mėn. 3 d. vakare linksma lietuviškų dainų šiuopinį pravedė ir atliko muz.dainininkė Lilija Turūtaitė.

Numatomos dar dvi tokios vakaronės - Birželio 10 ir 12 d.d.

• TĖVO DIENA - birželio 19 d.bus minima LN.

• Liepos 10 d. - vyks gegužinė, rugpjūčio mėn. 13-20 d.d. - tradicinė poilsio stovykla.

• Slaugos Namams auکو: \$100,- a.a.brolis Jurgio Gudinsko atminimui, sesuo Juzefa Dovidaitienė.

Iš viso Slaugos Namų Fonde yra \$ 973,566.56.

• KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJAUS Anapilyje patalpos vyksta MAIRONIO Mokyklos mokinių darbų paroda.

Muziejus atidarytas sekmadieniais nuo 10:30 val.r. iki 8 val.v., o pirmadieniais nuo 12 val.iki 9 val.vakaro.

• "GINTARO" ANSAMBLIS prieš išvykdamas ir jungtinis Toronto lietuvių choras išvyksta į Lietuvą, dalyvauti Dainų ir Tautinių Šokių Šventėje.

Atsisveikinant ir juos išlydint, Ansamblis atliks šventei Lietuvoje paruoštą programą birželio 22 d., trečią dieną, Karnavalo progą, VILNIAUS paviljone. Šoks tą vakarą tris kartus.

• XII-tajam Ateitininkų Kongresui Vilniuje ruošiasi viso pasaulio lietuviai ateitininkai. Kongresas vyks liepos 14-17 d.d., o liepos 11-14 d.d.moksleiviai ir studentai pastovykla Berčiūnų stovyklavietėje, netoli Panevėžio.

montreal

• RŪTOS" Klubas surengė išvyką į Biodomą, kuriame atkurtos įvairios gamtos zonos, pradedant nuo tropinių augalų ir gyvulių iki antarktinio klimato gyventojų. Pingvinai maudėsi šaltame vandenyje, trypčiojo sniege. Šią vietą labai mėgsta moksleiviai ir turistai, bet Klubo narių išvykon nedaug susirinko - 14, tačiau visi buvo labai patenkinti nuvykę.

• Montrealio skautų - čiu gegužinė praėjo linksmiai, ir jauniausieji būsiosios Paukštytės ir Vilkiukai, ir vyresnieji žaidė ir draugavo "Lito" sklype, kuris randasi prie Seselių Namų, vaišinosi savo pamėgtomis dešrelėmis ir kitais užkandžiais bei gėrimėliais. Ta proga galima buvo nusipirkti "Baltijos" stovyklos marškinėlių. Dalyvavo ir nemažas būrelis suaugusiųjų.

MINEJOME BIRŽELIO TREMIMUS

Š.m.birželio mėn. 12 d., 3 val.p.p. AV P-jos šventovėje vyko lietuvių, latvių ir estų tradicinis Birželio 14-tosios minėjimas.

1941 m.birželio 14 d. prasidėjo pirmieji(bet ne paskutiniai) okupantų, Sovietų Rusijos vykdomi masiniai tremimai į Sibirą. Ta diena visiems laikams įsirežusi į Tautos ir valstybės sąmonę. Iki Nepriklausomybės atgavimo, lietuviai, latviai ir estai tą dieną kas met minėdavo Kanadoje, Montrealyje, miesto centre, žygiuodami su vėliavomis, apsirengę dauguma tautiniais drabužiais, padėdavo vainiką prie Paminklo Dominion Aikštėje, žodį pasakydavo kas nors iš vyriausybės atstovų, pasmerkdami okupaciją, pasmerkdami tremimus. Po to eidavome į šalia esančią Our Lady Queen of The World katedrą ekumeninėms maldoms ir specialiam koncertui.

Dabar minėjimo apeigos atliekamos pakaitomis pabaltiečių šventovėse, šįmet AV P-joje.

Išsirikiauvus vėliavoms ir padėjus gražų vainiką ištremtųjų atminimui, muz. Aleksandras Stankevičius grojo vargonais savo kompoziciją "Liūdesys ir Vienuma" (Tristesse et Solitude).

AV P-jos Choras jautriai sugiedojo "Libera me, Domine" - muz.V.Paulausko, "Rūpintojėlio Skundas" - muz.A.Stankevičiaus, "Be Motinos Tėvynės" žodž. B. Brazdžionio, muz. St.Navicko, "Protėviai" - žodž. H.Nagio, muz. A.Stankevičiaus, "Apsaugok, Aukščiausias" - žodž. Maironio, muz. Č.Sasnausko.

Lietuviškai maldą sukalbėjo kun. K.Ambrasas, SJ, po kurios sugiedotas Lietuvos Himnas.

Pamokslą ir maldą pasakė Rev. Gunars Huns, Latvių Evangelikų-Liuteronų pastorius, smuikininkas Andris Gutmanis pagrojo "Meditation", Opus 7 - Edw. Eiche ir "Ave Maria" - Ch. Gounod. Sekė Latvijos Himnas.

Estų kalba maldą sukalbėjo Rev. Heino Altosaar. Po Estijos Himno, palaiminimą suteikė Rev. Gunars Huns.

AV P-jos Choras sugiedojo Maironio - Č.Sasnausko "Marija, Marija", ir visi - Kanados Himną.

/Surinktos aukos paskirtos Baltų Federacijai Kanadoje/.

Po to, susirinkus salėje, pabendrauta prie kavos.

Malonu, kad mūsų Choras taip gražiai giedojo, vargonuojant muz. A.Stankevičiui, kad koncertinė programa Choro koordinatoriaus Antano Mickaus buvo ne tik tinkamai parinkta, bet ir labai sklandžiai pravesta.

BIRŽELIO 14-TOJI, buvusi visada didžiosios tragedijos diena, Vytauto Landsbergio pasiūlyta dabar būti GEDULO ir VILTIES DIENA todėl, kad sudėtos aukos už savąją tautą ir valstybę nėra veltui, ir, jas gerbiant, reikia dar stipriau įsipareigoti Tautai ir Nepriklausomybei su šviesios ateities viltimi.

Nepamirškime BIRŽELIO 14-TOSIOS ir puoselėkime VILTĮ. G.M.ir B.

• Montrealyje vyksta idomi TIBETIEČIŲ MENO PARODA, 4001, rue Berri, room 301.

Galerija atidaryta nuo trečiadienio iki sekmadienio, nuo 12 val. iki 5 val.p.

Paroda baigsis birželio 19 d.

Eksponuojami tapybos darbai, nuotraukos, rodoma video programa, vaikų piešiniai.

A T A

EDVARDUI ČIČINSKUI mirus,

reiškiu nuoširdžią užuojautą mano mielai draugei, jo žmonai ALDONAI ir jos dukrelėms bei giminėms -

Vida Remeikienė

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI NUSIŠYPSOKIME...

• Prancūzų kalbos klasėje mokytojas sako mokiniams: - Vaikai, jūs tada kalbėsitė gerai prancūziškai, kada ir sapnuodami kalbėsitė prancūziškai.

Po kelių dienų vienas mokinytis įeina į klasę ir sušunka: - Atsitiko! Man atsitiko!

- Kas atsitiko? - klausia mokytojas.

- Aš šiąnakt sapnavau prancūziškai. Mano draugai kalbėjo prancūziškai, -atsakė mokinytis.

- Tai ar gali papasakoti apie ką jie kalbėjo? - paprašė mokytojas.

- Kad aš nė žodžio nesupratau, - liūdnai atsakė mokinytis.

• Turistas, keliaudamas po Meksiką, labai nustebo viename muziejuje apžiūrinėdamas dinozauro kaulus:

- Kokio senumo yra tie kaulai? - paklausė jis indėno vedlio (gido).

- 103 milijonų metų, - atsakė.

- Kaip galite taip tiksliai apskaičiuoti? - nustebo turistai.

- Matot, - atsakė vedlys, - buvo atvykęs archeologas ir pasakė, kad šitie kaulai yra 100 milijonu metų senumo, - jis čia lankėsi prieš 3 metus.

• Jonas pasiėmė savo lėkštę ir jau ketvirtą kartą ją prisikrovė nuo patiekalų stalo.

- Ar tau ne gėda vis sugrįžti prie to bufeto? - pašnabždėjo žmona.

- Ne, - atsakė Jonas. - Vis pasakau, kad aš tau nešutą lėkštę.

• Kai jaunas vyras atidaro automobilio duris savo merginai, tai reiškia, kad arba jo automobilis yra naujas, arba - jo mergina.

• Du vaikėzai įeina į barą.

- Įpilk man dvigubą,- sako vienas,-ir greitai, kol neprasidėjo nemalonus!

Antras vaikėzas tuoj pat užsakė tą patį gėrimą ir pridėjo: "Kol neprasidėjo nemalonus!"

Patarnautojas skubiai įpila jiems tuos gėrimus, vaikėzai greitai išgeria, ir jis klausia:

- Kuris jūsų užmoka?

- O, o, - sako pirmasis vaikėzas,- tai dabar, atrodo, ir prasideda nemalonus...

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000.dolerių lietuviškai kultūrai, menui, svietimui paremti. Pagrindinis kapitalas neliēciamas. Tik palūkanos gali būti skiriamos lietuviškai veiklai.

Sudarydami testamentus, prisiminkime Kanados lietuvių fondą (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais - aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Aukos siųsti: Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Žinokime kad:

FONDO TIKSLAS - LIETUVYBĖS ISLAIKYMAS

ALTERNATYVINĖ GYDYMO KLINIKA

Bloor West Village

Gydomi ūmūs ir chroniški susirgimai. Pacientai priimami iš anksto susitarus tel: (416)-760-9445. Galima iškvieisti į namus.

Darbo valandos: 9:30 r. - 8:00 val. v.

Gydytoja - naturopatė DANUTĖ TURČINSKIENĖ, 256 A Durie St., Toronto, Ont. M6S 3G3

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui prasome skambinti tel: 233-4446

Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.75% už 90 dienų term. indėlius
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius
5.25% už 1 m. term. indėlius
5.25% už 2 m. term. indėlius
5.75% už 3 m. term. indėlius
6.00% už 4 m. term. indėlius
6.00% už 5 m. term. indėlius
5.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
6.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
7.25% už 4 m. GIC invest. pažym.
7.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
6.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
7.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term ind.
7.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term ind.
3.50% už OHOSP (variable rate)
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.50% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000
2.50% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 7.25%
2 metų 8.00%
3 metų 8.25%
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 6.25%
(variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

• Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 4.75%
180-364 d. term. ind. 5.25%
1 metų term. indėlius 5.25%
2 metų term. indėlius 5.25%
3 metų term. indėlius 5.75%
4 metų term. indėlius 6.00%
5 metų term. indėlius 6.00%
1 metų GIC-mėn.palūk. 5.50%
1 metų GIC-met. palūk. 6.00%
2 metų GIC-met. palūk. 6.50%
3 metų GIC-met. palūk. 7.00%
4 metų GIC-met. palūk. 7.25%
5 metų GIC-met. palūk. 7.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 3.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 6.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 7.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 7.25%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 7.50%
Taupomąją sąskaitą 3.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.50%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...1.75%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 8.50%
Sutarties paskolas nuo 8.50%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 8.00%
2 metų 8.50%
3 metų 8.75%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 6.25%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėry, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

SILVIJA IR VINCAS PIEČAIČIAI IŠLEISTU- VESE.

Kairėje - S. Naruševičienė, nustebęs išleisti-
tųjų renginiu Vincas,
Silvija, Danius Piečiai
ir Michelle Birtz.

Dešinėje - Silvija ir
Vincas priėmę dova-
nas ir

Apacioje - dėkoja.

Visos nuotraukos
R. R. Otto

SILVIJAI IR VINCUI PIEČAIČIAUS IŠKELIAUJANT

Montrealio lietuvių tel-
kinys yra pergyvenęs per
beveik pusimtį metų, įvai-
riausių periodų. Pradedant
nuo iškūrimo, kai naujai
atvykusiems anuo metu
niekas nesiūlė jokių privi-
legijų. Nesitūlė patalpų
viešbučiuose, kol susitvar-
kys, retas kuris žinojom
kur ir ką teks dirbti, ne-
buvo jokių šio krašto kal-
bai pramokti kursų. Reikė-

jo pradėti iš nieko su nie-
ku.

Palaiptui gyvenimas
keitėsi, ir iš vaikų pasidarė
jaunuoliai, iš jaunuolių
suaukę, ir tie patys dabar
jau nešioja ar vedžioja
savo vaikaičius.

Bendraudami savo tarpe
ir savojoje lietuviškoje
bendruomenėje, suartėję, ne-
dalis mūsų energijos ir
laiko, praleisto prie įvairių

darbų, mus surišo, ir tame
bendravime išsiugdėme
savo užuovėją.

Nepamirštami visi tie
bendro gyvenimo dalyviai,
o ir daugelis jų yra įnešę
ypatingos šilumos į tuos
dešimtmečius. Todėl - ypač
šių pastarųjų vienai porai
- SILVIJAI ir VINCUI PIE-
ČAIČIAUS - persikeliant
į Toronto miestą - jaučiasi
negailėstingai laiko tėkmės
padiktuota skriauda Mont-
realio lietuvių telkiniui.

Gražiū numeru tai buvo
pridengta atsisveikinimo-
išleistiųjų renginyje gal
ir dėl to, kad Vincas, turįs
čia dar kai kurių išparei-
gojimų, žadėjo dažnai apsi-
lankyti, o ir į vasarnamį
prie BALTIJOS stovykla-
vietės abu žadėjo kas va-
sarą sugrįžti.

Prieš Vincui ir Silvijai
su giminėmis įžengiant
pro duris į AV P-jos salę,
susirinkę (apie 120 dalyvių),
nutilo, norėdami atvykstan-
čius nustebinti. Jie ir buvo.
Vincas pasakė, kad suabe-
jojęs, ar tikrai į tą pačią
salę pakliuvo, - taip ji buvo
pasigeretina išpuosta gėlė-
mis staltiesėmis, žvakutė-
mis ir lempučių skliautu
palubėje. Renginio komite-
to ruošimo p-kas Bronius
Niedvaras juos pasitiko,
o Kristina Niedvaraitė-
Piečaitienė ir Michelle
Birtz prisegė Silvijai ir
Vincui po gėlę.

Ceremonijų meisteriais
buvo Silvija ir Arūnas Staš-
kevičiai.

Programą pradėjo Silvi-
ja:

"Prieš kiek laiko paskli-
do baisūs gandai mūsų
tarpe: Silvija ir Vincas
Piečiai ruošiasi krausty-
tis į Torontą. Kai paaiške-
jo, kad čia ne gandai, bet
teisybė, montrealiečiai
tipiškai reagavo: įsteigė
komitetą. Komiteto tikslas
- rengti išleistiūves. Į jį
įstojo: Stasė ir Jonas (Narū-
ševičiai), Hilda ir Žiuka
(Lapiniai), Regina ir Juozas
(Piečiai), Kristina Pie-
čaitienė ir pirmininkas
- Bronius Niedvaras. Jis
paskvietė mane ir Arūną
būti šio vakaro pranešėjais-
MC. Tik įspėjo, kad nors
gan liūdna, Silvijai ir Vin-
cui išvykstant, - nėra tra-
gedija. Ir, nors galima
pajuokauti, nėra komedija.
Tai dėkojame Broniui, kad
mus paskvietė į šį tragiko-
mišką renginį..."

Arūnas, pasveikinęs
visus atvykusius, paskaitė
įdomią ištrauką iš Jon
Kalina prieš 10 m. rašyto
straipsnio "Didžioji Rivali-
zacija, Vykstanti Tarp To-
ronto ir Montrealio", nes
tai dalinai atsako į klausimą,
kuo skiriasi Torontas
nuo Montrealio. Tai esą
juokas. "Nėra jokios konkurencijos. Vienas miestas
- Šiaurės Amerikos Pary-
žius - gražios moterys,
skanus maistas ir dar net
kalnas miesto vidury. Kitas
pilnas turistų, apsirengusių
klėtuotais polyesterio
kostiumais ir tie jau
laikomi rafinuotais. Vienas
miestas vos pajėgia paneš-

ti ekstravagantišų projektų
skolas. Priešpaskutinis jo
meras buvo išrinktas vidur-
amžiuose. Anas miestas
- tvarkingas, kaip ir jo
finansai. Ten labai griežtai
reaguojama į tuos, kurie
nepaiso šviesų, pereidami
per gatvę. Įspėkite kuris
miestas yra kuris.

Kas gali palyginti Mont-
realį su Torontu? Montrea-
lis nuostabus, nors turi
beprotiškų ydų. Maskvos
administracija atviresnė
už Montrealio. Mūsų poli-
cininkai nešioja milžiniškus
ūsus ir ilgas valandas pra-
leidžia "Dunkin' Donuts".
Gyvename daugialkalbiame
mieste, kuriame reikia
mokėti bent dvi kalbas.
nusiperkant bonką pieno.

Torontas, iš kitos pusės
visai racionalus. Policinin-
kai atrodo lyg priklausytų
RCMP. Gali žmogų pasodi-
ninti į kalėjimą, jei nume-
ta popiergalį ant šaligatvio.
Jeigu kalbi prancūziškai, -
gauni panašią reakciją
kai duodi New York'o tak-
sistui kandadišką dešimkę.
Montrealiečiai myli savo
miestą, nepaisant visko.
Torontiečiai sako, kad ir
jų miestas nebe toks pras-
tas, kaip būdavo."

Žinau, kalbėjo Arūnas,
kad esu šališkas. Bet mont-
realiečiai nemoka, negali
būti bešališki, kalbant apie
Torontą. Nepažįstu Toronto,
nemėgstu Toronto. Pana-
šiai reaguodavau į brokolį.
Nenorių girdėti, kad Toron-
tas pasidarė idomesnis,
negu kad būdavo. Nenorių
žinoti, kad pastatai gražūs,
kad atsirado gerų restoranų,
kad meno muziejus geresnis
už Montrealio. Nesvarbu.
Kai draugai išsikraustė
į Torontą, jie visomet
sako: "Dabar turėsi kur
apsistoti, kai būsi Toronte".
Smagu. Tas pats, jei turė-
tum kur apsistoti Irkutske.

Jeigu draugai turi išvykti,
kodėl ne į Romą ar Mad-
ridą? Būtų naudingiau tu-
rėti draugų tuose miestuo-
se".

Silvija toliau pabrėžė,
kad abu išvykstantieji per
45 metus gyvendami mūsų
mieste, stipriai reiškęsi
ir visuomeninėje, ir bend-
ruomeninėje veikloje: "Daly-
vavo beveik visose Mont-
realio lietuvių organizacio-
se: abu pirmininkavo Mont-
realio Lietuvių Bendruome-
nei, abu buvo ilgamečiai
Lietuvių Akademinio Sam-
būrio Montrealyje nariai,
priklausė Skaitytojų rateliui.
Abudu daug prisidėjo prie
skaucių ir skautų veiklos.
Vincas, kuris aiškiai turėjo
per daug laisvalaikio, dar
reikšėsi Aušros Vartų P-
jos komitete, "Gintaro"
Ansamblio tėvų komitete,
sporto klube "Taurus". Jis-
Garbės šaulys ir priklausė
"Nidos" klubui. Prieš porą
savaizių jis baigė tris
dešimtmečius kaip "Lito"
valdybos narys. Šį vakarą
įvairių organizacijų pirmi-
ninkai norėtų atsisveikinti
su Silvija ir Vincu ir padė-
koti jiems už jų įnašą.

Kalbėjo AV P-jos kleb-
kun. J. Aranauskas, SJ.,
apgailėstaudamas, kad bus
mažesnis skaičius vokelių
ir daugiau tuščios vietos
bažnyčioje. Notarė Rūta
Pocauskaitė-Rudinskienė,
"Lito" V-bos p-kė, pasakiu-
si, kad mes prarandame,
o Torontas laimi 2 narius,
patarė ten ilgai neužsibūti,
kadangi čia "real estate" -
(nejudamo turto) prekyba
yra žymiai prieinamesnė.
Bronius Niedvaras kalbėjo
draugų vardu ir linkėjo
sėkmingai įsikurti Toronte.
Skautų ir skautių vardu
kalbėjo Jūratė Tanner,
prisimindama Vinco įdėtą
darbą, mokant skautukus
(nukelta į 8 psl.....)

"TALKA", LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
kasd. pal. čekių sask. iki 3.00%	asmeninės paskolas 9.50%
santapus 2.00%	nekiln. turto pask. 1 m. 7.75%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.50%	nekiln. turto pask. 3 m. 10.00%
90 dienų indėlius 5.00%	
1 m. term. indėlius 6.25%	
1 m. term. ind. mėn. pal. 5.75%	
3 m. term. indėlius 6.75%	
5 m. term. indėlius 7.75%	
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.50%	
RRSP ir RRIF 1 m. 6.25%	
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 6.75%	
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 7.75%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais
— nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki
1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro,
šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Lėpos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Maurice Electrique Inc.
Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A Allion
LASALLE, Que, H8P 2C5
TEL: 366-5484

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD
ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que. H2A 2A5
Tel: 721-9496; res. 729-2446

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR

7725 GEORGE STR., LASALLE, QUE. H8P 1C5
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai aptarnauja lietuvius.
Darbas garantuotas, ir prieinamomis kainomis.
Tel: 364 1470 Fax: 364 1470

A + A
EDVARDUI ČIČINSKUI

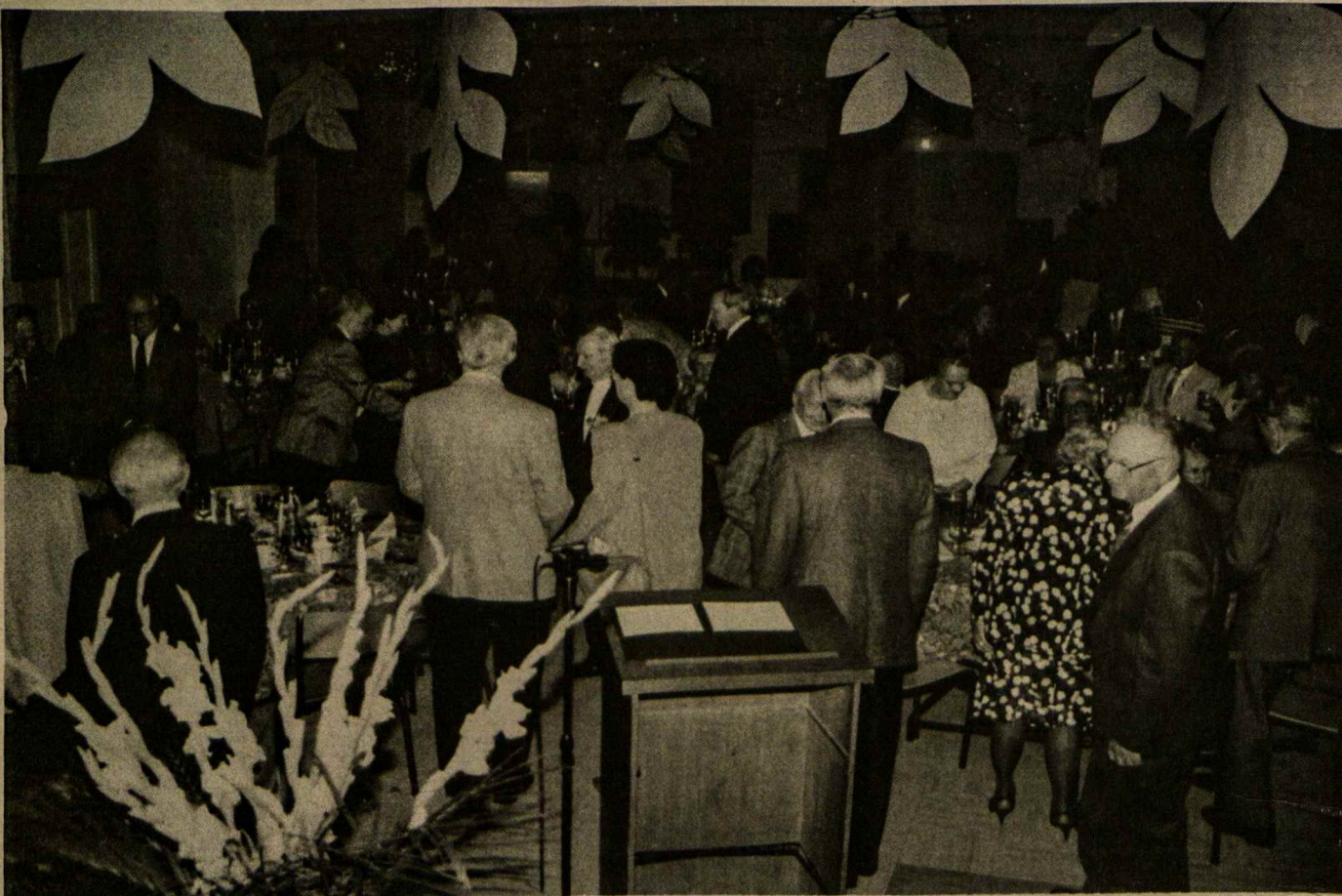
Amžinybėn iškeliavus, skausmo prislėgtai
žmonai ALDONAI, mieloms dukrelėms ir
giminėms reiškiamo giliausią užuojautą -

J. ir Pr. Baltuoniai

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRA-
ŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd, 5784 Verdun Ave
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
Modernios Kopyčios

Silvijos ir Vinco Piečiaiū liūleisluvės Montrealyje, AV P-jos salėje.

Nuotr. K. Piečaitienės.

(.....atkelta iš 7 psl.)

PIEČAIČIAI

IŠKELIAUJANT...

plaukti, stovyklauti, drožinėti, ruošiant muges, stantant vėliavai stulpą stovykloje, valant jos aikštę, ir kt. Padėkojo už draugystę. Algis Beniušis, LA Samburio Montrealyje p-kas palinkėjo jam taip dirbti Toroto lietuvių tarpe kaip čia kad dirbo. Juozas Piečaitis kalbėjo giminių vardu. Jis spėjo, kad tikriausiai brolis išvyksta iš Montrealo, nes negali apsispręsti už ką turėtų balsuoti ateinančiuose provincijos rinkimuose. Šalia to, jo silpnybės esą- kondominijai, Lietuvių Namų cepelinai...

Raštu sveikino uošvė Gražina Lapienė, draugai iš / lantos ir iš New York'o, Roma ir Algis Kličiai. Juozas Šiaučius "NL" V-bos pirmininkas, palinkėjo išvykstantiems sėkmės ir Klaudijus Kuncevičius atsisveikino "Tauro" Klubu vardu.

Silvija apibūdino Gailos ir Aleksandro išeiktų marškinėlių prasme, kurie atstovauja montrealiečių papročiams: "Kai išvyksite į Torontą, matysite, kad tenai visai kita kultūra, kita galvosena. Pav., kur Montrealyje moteriškos bučiuojamos abu žandus, pasisveikinant Toronte

leidžiama tikrai paspausti ranką. Ant padovanotų marškinėlių buvo užrašai: "As Montreal, as a two-cheek kiss" ir Vincui- "As Montreal as 3 A.M. last call".

Linksmi ir taikliai Silvija ir Arūnas apibūdino kai kuriuos pavadinimų skirtumus abiejuose miestuose ir išvardinant dviejų išeiktų "a la Vincas" pintinių dovanas.

Pabaigai buvo išeikta graži Danutės Staškevičienės išausta prisiminimų ir linkėjimų juosta, kuria buvo apjuostas Vincas, o Silvijai buvo išeiktas gražus portfolio su dalyvių sarašu ir linkėjimų žodžiais. Visi jiems sugiedojo "Ilgiausių Metų".

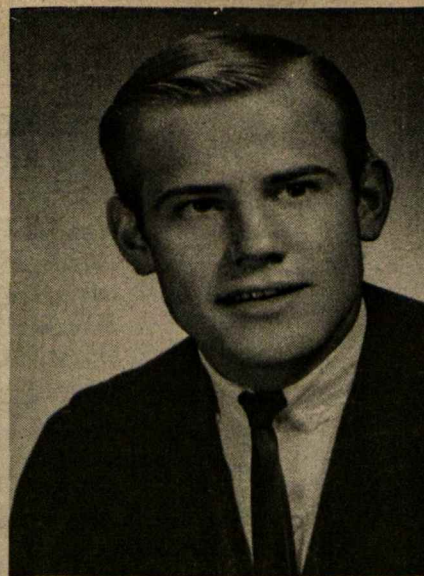
Tėv. J. Aranauskui SJ palaiminūs stalus, gardžiosios švediško stalo stiliaus patiekalais, vynu, kitais gerimais.

Sol. Gita Čapkauskienė padainavo liaudies dainą "Oi nėra niekur tokio bernelio", "Vandens Malūnėliai"- žodž. H.Nagio, muz. A. Stankevičiaus ir Lakštingalos Giesmė"- J.Kuprevičiaus. akompanavo A.Stankevičius.

Puikūs saldumynų patiekalai, gera kava, tinkamai apipavidalino vaišes. Jų metu grojo Jono Šulmistro garsajuosčių muzika.

Atėjo laikas Silvijos ir Vinco padėkos žodžiui. Atėjo laikas ir išiskirstyti... G.M.ir B.

• Siūlomas laikinas, dalinis sekretorės-rius darbas. Galima dirbti vienam namuose. Reikia mokėti šalia lietuvių kalbos, anglų ir prancūzų kalbas, dirbti su kompiuteriu(kuris, reikalingi esant, būtų parūpintas), naudoti diktafoną. Skambinti Alėnui Pavilaniui tel:876-7527 arba 489-0410.

Gintaras Adomonis

• Gintaras ADOMONIS, LIQUID CARBONIC Inc, fabrike, vadovavęs viename chemijos skyriuje, išdirbęs 7 metus, gavo paaugštiniam ir perkeliamas dabar į Edmonton miestą, Albertoje. Jam pavesta keturių Vakarų Kanados provincijų fabrikų priežiūra.

Gintaras Adomonis yra baigęs Lietuvių Šeštadieninę Mokyklą, įgijo Loyola Bachelor of Science (Chemistry) ir University of New Mexico Master of Arts(philosophy) laipsnius.

Gintaras yra Janinos ir Jono Adomonių sūnus.

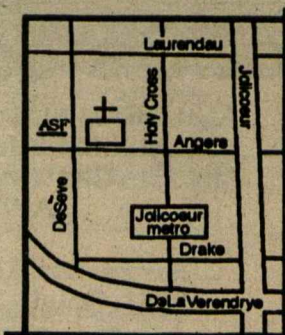
Sveikiname ir linkime geriausios sėkmės naujose pareigose!

• Artėjant atostogų laikui, kviečiame gerbiamus skaitytojus nedelsiant atsiskaityti už "NL" prenumeratą. Dėkojame, "NL"

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA
RENGIA
JONINES
BIRŽELIO mėn. 26 d. SEKMADIENĮ 12 val.
Aušros Vartų parapijos salėje
Programoje:
* JONŲ-JONIŲ, PETRŲ-POVILŲ Pasveikinimas
* Meninėje dalyje - Dainos Mylėtojai
Pietūs - Baras - Loterija
Visus maloniai kviečiame atsilankyti!
JĖJIMAS: \$10,00 KUOPOS VALDYBA

ASF
EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ,
Mes su malonumu teiksime aukščiausios rūšies patarnavimą, todėl prašome ir toliau naudotis mūsų paslaugomis. Laukiame Jūsų telefono, jeigu norite, kad siuntiniai būtų paimti iš Jūsų namų. Siuntiniai priimami, kaip ir anksčiau, TREČIA-DIENIAIS, nuo 9 val. r. iki 7 val. v. Kaina \$5.10 už kg. Siuntiniai pristatomi tiesiai į namus. Nėra maksimumo svorio. Minimumas - 2 kg. arba \$10.
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTAR - NAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS.
TEL: 937-9898
1450 rue DE SÈVE,
MONTREAL H4E 2A7
Vytautas Gruodis, Jr.

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
* Didelis pasirinkimas gatavų palų
* Saugojimas vasaros laikui (storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu
1449 rue St.Alexandre Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6
Telefonai: 844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS
5220 ch.QUEEN MARY Rd.
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5
Tel: 481-6608

LITAS

MONTREALIG LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830

FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29,000,000;

REZERVAS virš \$2,000,000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	6.50%	Taupymo - special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	6.75%	Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.00%	Taupymo - kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	5.00%	RRIF-RRSP - 1 m.term.	6.50%
180 d. - 364 d.	5.00%	RRIF-RRSP - 2 m.term.	6.75%
120 d. - 179 d.	4.50%	RRIF-RRSP - 3 m.term.	7.00%
60 d. - 119 d.	4.50%	RRIF - RRSP - taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	3.50%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines - nuo	7.25%
1 metų	7.75%		
2 metų	8.25%		
3 metų	8.50%		

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

NAUJA JAUNAVEDŽIŲ PORĄ

Krista Ottaitė ir Gary Bailey savo sutuoktinių vaišėse
Nuotr. R.R.Otto

• Š.m. gegužės mėn. 28 d., Aldonos ir Romo Otto dukra Krista susituokė su Gary Bailey AV P-jos bažnyčioje. Gražios vaišės vyko Lapienės salėje. Krista yra skautė, baigė Montrealo Lituanišnę Mokyklą, dirba St.Mary's ligoninėje koordinatore. Gary dirba Švedų Bendrovėje, Montrealyje. Jaunieji apsigyveno Lachutte, Que. Malonu, kad ne pertoli nuo Montrealo, tad tikimės juos pamatyti ir mūsų tarpe. Geriausios sėkmės!

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp.45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Que.
H8P 1N5; tel:364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
(buv.dr. J.MALISKOS biuras)
1440 St.Catharine St.,W.
Suite 701 Tel:866-9297
Montreal,P.Q. H3G 1S5

ROYAL VICTORIA HOSPITAL,
687 Pine Ave, West,
Montreal, Que. H3A 1A1
Tel: (514)-842-1231,
Ext. 1663

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.

4589 Park Ave.,
Montreal, Que. H2V 4E4
Tel: (514)-842-9211.

Advokatas ROMAS IŠGANAITIS
822 Ile de France, St.LAMBERT,Que, J4S 1T7,
tel: 465-1538
arba
8606 Central str., kamb.205, LASALLE,Que, H8P 1N5,
tel:364-4282

Notarė
RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143,
SUN LIFE BUILDING
Montreal L Québec, H3B 2V6
Tel: 871-1430 ; Fax: 871-1784

40 METŲ DARBAS

TEBŪNA GARANTIJA ATEIČIAI!

Adamonis Insurance Agency Inc.

Agentūra yra savistovaus draudimo įstaiga. Už agentūrą su draudimo garantija atsako dirbusios kartu:
Royal Insurance Company of Canada - 40 metų
Prudential Assurance Company -
General Accident Indemnity Company - 30 metų
Zurich Insurance Company of Canada - 20 metų
CIM Managers' Group -
Allianz Canada Inc. - 10 metų

Patirtis Jums žinoma iš nuostolių mokėjimo.
PASINAUDOKITE 40 METŲ PATIRTIMI!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel.: 722-3545